

y tincer

75c | Rhif 440 | Mehefin 2021

Cadeirydd y Cyngor

Mae'r Cynghorydd Paul Hinge wedi'i ethol yn Gadeirydd Cyngor Sir Ceredigion ar gyfer 2021-2022 mewn Cyfarfod Blyneddol a gynhaliwyd yn rhithiol ddydd Gwener 14 Mai 2021.

Daw hyn â chyfnod y Cynghorydd Gareth Davies fel Cadeirydd i ben, lle mae wedi llywio'r Cyngor drwy gyfnod heb ei debyg yn sgil pandemig y coronafeirws.

Ar ôl cael ei ethol yn Gadeirydd, derbyniodd y Cynghorydd Paul Hinge y swydd ac anerchodd y Cyngor gan ddweud bod dod yn Gadeirydd y Cyngor yn anrhydedd fawr.

Mae'r Cynghorydd Paul Hinge bellach yn byw yn Bow Street ac yn cynrychioli ward Tirymynach ar Gyngor Sir Ceredigion. Ef hefyd yw Hyrwyddwr Lluoedd Arfog y Cyngor, ac mae wedi ymgyrchu'n helaeth dros hawliau cyn-filwyr ar hyd y blyneddoddd ag yntau'n gyn-filwr ei hun.

Dyweddodd y Cynghorydd Paul Hinge: "A minnau'n blentyn a aned yn Aberteifi sawl degawd yn ôl bellach, ni allwn erioed fod wedi rhag-weld y byddwn yn ysgwyddo un o rolau dinesig etholedig uchaf yn fy sir enedigol fel yr wyf yn ei wneud heddiw; mae hon yn foment balch iawn yn fy mywyd. Hoffwn ddiolch i'm cyd-gyngorwyr am ymddiried yn of i ymgymryd â'r rôl hon ar gyfer blwyddyn y Cyngor sydd i ddod. Hoffwn hefyd ddiolch

Y Cynghorydd Paul Hinge, Cadeirydd Cyngor Sir Ceredigion a'i gonsort- ei ferch Mrs Angharad Lewis.

yn arbennig i'r Cynghorydd Gareth Davies am ei waith diflino mewn cyfnod mor anodd y llynedd, mae wedi bod yn anrhydedd i fod yn Is-gadeirydd iddo. Edrychaf ymlaen yn awr at fod yn Gadeirydd Cyngor Sir Ceredigion ar gyfer y flwyddyn sydd i ddod."

Etholwyd y Cynghorydd Ifan Davies o ward Lledrod yn Is-gadeirydd y Cyngor. Penodwyd y Parchedig Richard Lewis yn Gaplan i'r Cadeirydd ar gyfer 2021-2022.

Mae'n bleser medru rhannu â darllenwyr Y Tincer ddau englyn a gyfansoddwyd gan y Cynghorydd Vernon Jones i gyfarch Paul ar achlysur mawr yn ei hanes.

Y Cynghorydd Paul Hinge (ar ei ddyrchafiad i Gadair Cyngor Sir Ceredigion)

Ein Paul ni, Cardi i'r carn – ein gwarchod
Wna'r ymgyrchwr cadarn,
Arweinydd a fydd a'i farn,
Yn driw ar gledrau haearn.

Councillor Paul Hinge (Chairman of Ceredigion County Council)

For all Paul stands a Pillar – as leader
He is loud and clear,
And Paul's Chair is Cardi's care
To fuel without fear.

Vernon Jones

y tincer

Sefydlwyd Medi 1977

Aelod o Fforwm Papurau Bro Ceredigion

ISSN 0963-925X

GOLYGYDD – Ceris Gruffudd

Rhos Helyg, 23 Maesyrefail, Penrhyn-coch

☎ 828017 | YTincer@googlemail.com

TEIPYDD – Iona Bailey

CYSODYDD – Elgan Griffiths ☎ 627916

GADEIRYDD Y TINCER – Richard Owen

31 Glan Ceulan, Penrhyn-coch ☎ 820168

IS-GADEIRYDD A THREFNYDD CYFEILLION –

Bethan Bebb

Penpistyll, Cwmbrwyno, Goginan ☎ 880228

YSGRIFENNYDD – Iona Davies, Y Nyth,

Llanilar, Aberystwyth, SY23 4NZ

☎ 01974 241087

ionadavies752@btinternet.com

TRYSORYDD – Hedydd Cunningham

Tyddyn-Pen-y-Gaer, Llandre, Aberystwyth

☎ 820652 hedyddcunningham@live.co.uk

HYSBYSEBION – Cêt Morgan

Fferm Glanfrêd, Lôn Glanfrêd, Llandre SY24

5BY cetmorgan@yahoo.co.uk 07966 510195]

TASG Y TINCER – Anwen Pierce

3 Brynmeillion, Bow Street, SY24 5BP

TREFNYDD GWERTHANT – Lila Piette

Llys Hedd, Bow Street ☎ 820223

TINCER TRWY'R POST –

Edryd ac Euros Evans, 33 Maes Afallen

Bow Street

ABER-FFRWD A CHWMRHEIDOL

Mrs Beti Daniel

Glyn Rheidol ☎ 880 691

Y BORTH – Grace Bailey, Pencarreg,

Stryd Fawr, Y Borth ☎ 871462

Esther Prytherch ☎ 07968 593078

BOW STREET

Mrs Mair Lewis, 40 Maes Ceiro ☎ 828 102

Lynn Phillips, 1 Cae'r Odyn ☎ 820 908

Anwen Pierce, 3 Bryn Meillion ☎ 828 337

Maria Owen, Gerddi Gleision ☎ 822074

CAPEL BANGOR / PEN-LLWYN

CAPEL MADOG, CEFN-LLWYD A CAPEL DEWI

Eirian Hughes, Lluest Fach ☎ 880 335

Elwyna Davies, Tyncwm ☎ 880 275

Dei Evans, Fferm Fronfraith, Comins-coch

☎ 623 660

DÔL-Y-BONT

Mrs Llinos Evans – Dôlwerdd ☎ 871 615

DOLAU

Mrs Margaret Rees – Seintwar ☎ 828 309

GOGINAN

Mrs Bethan Bebb

Penpistyll, Cwmbrwyno ☎ 880 228

LLANDRE

Mrs Nans Morgan

Dolgwail, Llandre ☎ 828 487

PENRHYN-COCH

Mairwen Jones – 7 Tan-y-berth ☎ 820 642

TREFEURIG

Mrs Edwina Davies

Darren Villa, Pen-bont Rhydybeddau ☎ 828 296

dyddiadur

Rhifyn Medi – Dyddiad cau Medi 3; Dyddiad cyhoeddi Medi 15

GORFFENNAF 2 HMS, a'r Ysgol ar gau i ddisgyblion

GORFFENNAF 16 Dydd Gwener Ysgolion Ceredigion yn cau am wyliau Haf

MEDI 1 & 2 Dyddiau Mercher a Iau DIWRNODAU HMS

MEDI 3 Dydd Gwener Ysgolion Ceredigion yn ailagor

MEDI 6 Nos Lun Cyfarfod blynyddol y Tincer am 7.00 ; mae'n debyg mai trwy gyfrwng Zoom fydd hyn – manylion gan y Golygydd yn nes at y dyddiad

MEDI 16 Nos Fercher Cyfarfod agoriadol Cymdeithas y Penrhyn.

Cynnig i ddarllenwyr

Annwyl Ddarllenwyr

Hoffwn dynnu eich sylw at gyfrol arbennig, *Syr DJ James: Ei Fywyd a'i Ddylanwad*, fydd yn cael ei chyhoeddi cyn hir gan Ymddiriedolaeth James Pantyfedwen.

Cyfrol yw hon yn cronicle hanes Syr David James, sylfaenydd yr Ymddiriedolaeth, ac yn rhannu ychydig o wybodaeth am y gwaddol a adawodd ef i Gymru a'i phobl. Gŵr a'i wreiddiau'n ddwfn yng Ngheredigion, ac yn ardal Pontrhydfendigaid yn benodol, oedd David James, a bu'r sir hon a Chymru yn agos iawn at ei galon trwy gydol ei fywyd. Awdur y gyfrol yw Richard Morgan, fu'n Ysgrifennydd Gweithredol yr Ymddiriedolaeth am dros ddeng mlynedd ar hugain, ac a fu'n ddiwyd iawn dros y blynyddoedd diwethaf yn casglu gwybodaeth a lluniau ac yn ysgrifennu'r hanes.

Rydym yn y broses o gasglu tanysgrifiadau ar gyfer y gyfrol (pris £18 yn cynnwys postio), a byddwn yn cynnwys enwau'r holl danysgrifwyr yn y gyfrol a brynir ganddynt. Os hoffech danysgrifio, gofynnwn i chi gysylltu â Swyddfa Pantyfedwen cyn gynted â phosibl, ac **erbyn 16 Gorffennaf 2021 fan bellaf**. Gweler y manylion cyswllt isod.

Yn gywir

Gwenan Creunant

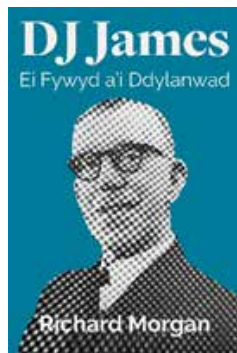
Ymddiriedolaeth James Pantyfedwen

9 Stryd y Farchnad

Aberystwyth SY23 1DL

01970 612806

post@jamespantyfedwen.cymru

Pen blwydd Arbennig

Pen blwydd hapus iawn i Sion Pennant, Pen-y-gro, Bont-goch, sy'n weithgar iawn yn ardal *Y Tincer* yn myd y ddrama gyda'i gwmni Licris Olsorts, ar ddathlu ei ben blwydd yn 50 oed ar 17 Mehefin.

Rhodd

Cydnabyddir yn ddiolchgar y rhodd isod. Croesewir pob cyfraniad boed gan unigolyn, gymdeithas neu gyngor. Cyngor Sir Ceredigion £500

CYFEILLION Y TINCER

Dyma fanylion enillwyr Cyfeillion y Tincer Mis Mai

£25 (Rhif 75) Howell Ebenezer, 19 Bryncastell, Bow St

£15 (Rhif 210) Richard Huws, Pantgwyn, Bont-goch

£10 (Rhif 65) Edward Jenkins, Eryl, Llandre

Fe dynnwyd y rhifau buddugol yng nghartref y trefnydd oherwydd y cyfyngiadau presennol.

Cofiwch os ydych yn aelod o'r cyfeillion ac yn newid enw neu gyfeiriad plis rhowch wybod i'r trefnydd Bethan Bebb 01970880228 neu ar ebost m.e.bebb@talk21.com

YTincer@googlemail.com

30 mlynedd yn ôl

Dyma aelodau Cynghor Cymuned Genau'r-glyn 1991-1994 yn dilyn eu cyfarfod blynyddol ar 3 Mehefin. Rhos gefn, o'r chwith i'r dde: Ieuan Evans, Erddyn James, Mrs Tydfil Brewer, Robert Shaw (swyddog gyda Chynghor Ceredigion), Mrs Marian Jenkins, Raymond Jones, Carwyn Williams (cyfetholwyd yn nghyfarfod cynta'r tymor). Rhos flaen: R.

Wynn Cowell, (Cynghorydd Dyfed), Mrs Mary Thomas, Alun Davies (Cadeirydd), Mrs Glenys Evans (Clerc), Tom Raw-Rees (Cynghorydd Ceredigion). Yn ystod y cyfarfod derbyniwyd sic o £500 gan Ferched y Wawr a Sefydliad y Merched ar gyfer prynu offer newydd i barc Llandre. Llun: Anthony Pugh (O'r Tincer Mehefin 1991)

Cynghor Cymuned Trefeurig

Cyfarfu'r Cynghor nos Fawrth 18 Mai 2021 ar y we. Cadeiriwyd gan y Cadeirydd, Delyth James. Roedd y cynghorwyr Mel Evans, Tegwyn Lewis, Dai Mason, Richard Owen, Gwenan Price ac Eirian Reynolds yn bresennol ynghyd â'r Clerc. Roedd ymddiheuriadau wedi'u derbyn gan Edwina Davies, Iona Davies a Shân James.

Cynhaliwyd cyfarfod blynyddol y Cynghor ac etholwyd y swyddogion a'r cynrychiolwyr canlynol ar gyfer 2021-22: Cadeirydd – Gwenan Price; Is-gadeirydd – Eirian Reynolds; cynrychiolwyr ar wahanol bwyllgorau: Patrasa – Gwenan Price; Un Llais Cymru – Cadeirydd ac Is-gadeirydd; Llywodraethwyr Ysgol Penrhyn-coch – Shân James; Neuadd y Penrhyn – Gwenan Price a Delyth James; Cartref Tregerddan – Gwenan Price a Tegwyn Lewis; Cae Chwarae Pen-bont – Dai Mason; Y wasg – Richard Owen. Diolchodd Delyth James i bawb, yn enwedig Gwenan a Meinir, y Clerc, am eu cymorth yn ystod ei chadeiryddiaeth. Roedd wedi bod yn

gyfnod gwahanol gyda Covid yn effeithio ar waith y Cynghor fel ar bob dim arall yn ystod y 15 mis diwethaf. Ond roedd y Cynghor wedi llwyddo i addasu, ac ar ôl gohirio cyfarfod am gyfnod, roedd y cyfarfodydd wedi'u cynnal yn llwyddiannus ar Zoom.

Materion yn codi: dywedodd y Clerc fod y Cynghor Sir wedi rhoi gwybod mai cyfrifoldeb yr Adran Ffyrdd oedd y 'ffordd' heibio Tynpynfarch, ac nid cyfrifoldeb y Swyddog Llwybrau, gan nad llwybr troed na llwybr ceffylau oedd hi ond ffordd.

Roedd Dai Mason wedi derbyn cwynion am faw cŵn ger stad newydd Ger-y-cwm. Cadarnhaodd y Clerc ei bod wedi gwneud cais am fin baw cŵn newydd, ond atebwyd fod un eisoes wedi'i osod yn agos i'r Neuadd. Roedd y Clerc wedi gofyn am arwyddion i'w rhoi ger y stad i ddweud ble'r oedd y bin agosaf. Dywedodd Dai Mason ei fod wedi gwneud cais am i'r Cynghor Sir osod cyfyngiad cyflymder ar y ffordd drwy Benrhiniwnewydd, gan fod cymaint o geir yn mynd ar wib drwy'r pentref.

Uchafbwyntiau'r mis ar
BroAber360.cymru

GAIR GAN YR YSGOGYDD

Helo bawb! Mae llwyth o straeon da wedi bod ar BroAber360 dros y mis diwethaf. Cadwch lygad ar sianelau cyfryngau cymdeithasol BroAber360 am y diweddara, gan gynnwys digwyddiadau cyffrous i ddod ym mis Medi! Tan tro nesa - Dan

MAER NEWYDD I ABERYSTWYTH

Urddwyd Alun Williams fel Maer newydd Aberystwyth ym mis Mai. Mae Alun di bod yn Gynghorydd sir ward Bronglais ers 2004 ac yn wyneb cyfarwydd o gwmpas y dref. Dyma'r araith gyflwynodd ef mewn seremoni ar-lein.

AM DRO O GWMPAS YSGUBOR-Y-COED

Hefo'r cyfngladdau'n llacio, does 'na'm angen aros yn lleol bellach - ond pan mae'r golygfeydd mor odidog â hyn, pam sa chi'n mynd yn bellach? Diolch i Lona Mason am greu ei ddarn cyntaf ar BroAber360, sef manylion am ei hoff le i fynd am dro'n ngogledd Ceredigion.

CYFLE I GRWYDRO CEREDIGION

Wrth i ni symud ymlaen at fisoedd yr haf, mae'n amser gwneud y mwyaf o'r tywydd a'r byd o'm hamgylch. Gallwch ddarganfod mwy am lefydd i fynd am dro diolch i ymgyrch newydd Cynghor Sir Ceredigion!

Ffili aros tan y papur nesa'?
- BroAber360.cymru

STORFA CANOLBARTH CYMRU

MID WALES STORAGE

Storfa Cartref a Busnes

Ystafelloedd storio ar gyfer eich anghenion

Monitro Diogelwch 24 Awr

Wedi ei wresogi

Bocsas a 'bubblewrap' ar lein

www.boxshopsupplies.co.uk

Wales REMOVALS

Ffôn: 01654 703592

Heol Y Doll, Machynlleth, SY20 8BQ

www.midwalesstorage.co.uk

Y Borth

Hanes Tai'r Borth

Mae lluniau, mapiau a dogfennau yn olrhain hanes rhyfeddol dros 350 o dai'r Borth yn cael eu cyhoeddi ar wefan Archifdy Ceredigion. Mae'r cynnwys yn ffrwyth ymchwil manwl gan Beryl Lewis, a symudodd i'r pentref o Swydd Henffordd ar ôl ymddeol fel hanesydd ac ymchwilydd profiadol. Bu wrthi am dros ddeng mlynedd yn pori yn archifau Archifdy Ceredigion, yn casglu ffeithiau a delweddau. Bu hefyd yn siarad gyda thrigolion presennol nifer o'r tai er mwyn rhoi darlun cyflawn o'u hanes at ei gilydd. "Mae *Tai'r Borth* yn enghraifft ryfeddol o ymchwil hanes lleol," meddai Helen Palmer, Archifydd y Sir.

"Pan wnaethon ni gyfarfod â Beryl am y tro cyntaf, roedd hi newydd gyrraedd y Borth ac yn dangos diddordeb yn hanes y pentref. Ychydig a wyddem bryd hynny gwraig mor arbennig oedd hi. Daeth yn ymwelydd cyson â'r Archifdy ac yn raddol dysgasom am ei hyfforddiant ffurfiol fel arlunydd, y parch mawr oedd iddi fel hanesydd lleol ac ymchwilydd profiadol yn Swydd Henffordd lle bu'n byw cyn dod yma, ei brwdfrydedd am arddio a bywyd gwyllt, a'i doniau gwnïo a brodio. Daethom i sylweddoli'n gyflym ei bod yn ymchwilydd cydwybodol, dygn a phenderfynol.

"Mae Beryl wedi treulio blynyddoedd lawer - dros ddegawd, beth bynnag - yn creu ei chasgliad rhyfeddol a thrawiadol Tai'r Borth (Houses of Borth). Mae hi wedi bod yn amyneddgar ac yn ddjarbed wrth chwilio am wybodaeth, gan bori drwy ddogfennau swmpus, cyfsweld â pherchnogion tai a chwilio am ffotograffau.

"Darparodd Archifdy Ceredigion lawer - ond nid y cyfan o bell ffordd - o'r ffynonellau dogfennol y cyfeirir atynt yn ei gwaith. Roeddem, felly, yn hynod o falch pan wnaeth Beryl gynnig Tai'r Borth i ni, fel y gallem sicrhau bod pobl yn cael gafael ar y gwaith drwy ein gwefan.

"Mae Tai'r Borth yn cynnwys dros 350 hanes sy'n ymwneud ag adeiladau unigol ac mae'r hanesion wedi'u darlunio â chyfoeth o ffotograffau, mapiau a dogfennau. Roedd angen amynedd Job wrth weithio ar y prosiect hwn, ynghyd â nifer anghredadwy o gardiau mynegai, wrth i swmp yr wybodaeth gynyddu!

"I lawer o'r sawl sy'n byw yn Y Borth, neu'r rhai sy'n dwristiaid ac yn treulio'u gwyliau yno mae digon i'w ddysgu a'i werthfawrogi yn Tai'r Borth. I haneswyr lleol, teuluol a chymdeithasol mae hon yn ffynhonnell bwysig, sy'n defnyddio ffynonellau cynradd niferus mewn modd dibynadwy a gofalus. Hoffem ddiolch i Beryl am fod mor garedig â chaniatáu i ni rannu ei gwaith â'r gynulleidfa ehangaf bosibl."

Ania Skarzynska, Uwch Archifydd yn Archifdy Ceredigion, sy'n gyfrifol am osod y prosiect ar y wefan ac mae'r hanesion yn cael eu cyhoeddi unwaith yr wythnos, fesul llythyren ac yn nhrefn yr wyddor. Gellir eu gweld ar www.archifdy-ceredigion.org.uk/tairborth.php

Ydych chi'n awchu i weld hanes eich tŷ chi'n cael ei ryddhau? Os felly, gallwch gysylltu â'r Archifdy drwy ebostio archives@ceredigion.gov.uk. Daw'r lluniau o Gasgliadau Archifdy Ceredigion, cyf. ADX/274.

Hen fapiau

Mae'r Archifdy hefyd wedi cynhyrchu llyfryn arbennig yn dangos ac yn dadansoddi nifer o hen fapiau o Geredigion, yn cynnwys sawl un gan John Speed fu'n creu mapiau yn y 17eg ganrif. Mae modd gweld y llyfryn ar-lein neu gellid ebostio archives@ceredigion.gov.uk gyda'ch cyfeiriad post a gofyn iddyn nhw anfon copi caled.

Protest Newid Hinsawdd

Wrth i arweinwyr byd baratoi i ymgasglu yng Nghernyw ar gyfer uwchgynhadledd y G7, bu aelodau o grwp ymgyrchu Gwrthryfel

Difodiant (Extinction Rebellion) yn cynnal protest ar ffurf perfformiad ar draeth y Borth ddydd Mercher 9 Mehefin. Roedd y digwyddiad 'Boddi Mewn Addewidion' yn un o gyfres o brotestiadau ar draws Prydain yn galw ar y G7 i gadw at yr ymrywmiadau newid hinsawdd a wnaed ym Mharis yn 2015 ac i weithredu ar fyrder i fynd i'r afael â'r argyfwng hinsawdd ac ecolegol. Diolch i Ieuan Richards o'r Borth am y lluniau.

Grant mawr i Ganolfan Deulu'r Borth

Mae Hwb Cymunedol y Borth yn dathlu ar ôl i gronfa Pobl a Lleoedd y Loteri Genedlaethol ddyfarnu grant o £360,000 i'r ganolfan.

Dywedodd Helen Williams, Rheolwr yr Hwb: "Rwyf yn falch iawn bod ein cais am gyllid wedi bod yn llwyddiannus ac y gallwn barhau i ehangu ar ein gwaith. Mae'r cyllid hwn yn hanfodol i ni ddatblygu ein gwasanaethau ac mae'r angen wedi dod yn fwy amlwg fyth yn ystod y deunaw mis diwethaf. Mae llwyddiant y lle yn ganlyniad i ymdrechion ein gwirfoddolwyr, staff ac ymddiriedolwyr a phawb sydd wedi'n cefnogi dros y blynyddoedd. Diolch i bob un ohonyn nhw, a diolch hefyd i gronfa Pobl a Lleoedd y Loteri Genedlaethol am eu cefnogaeth."

Dywedodd Cadeirydd yr Ymddiriedolwyr, Ray Quant: "Mae'r Ymddiriedolwyr wrth eu bodd bod Helen, fel Cydlynnydd Hyb Cymunedol y Borth, wedi bod yn llwyddiannus unwaith eto, yn ennill tymor pellach o gyllid cymorth critigol gan y Loteri Genedlaethol. Heb y gefnogaeth yma, byddai'r Hwb yn ei chael hi'n anodd iawn i barhau i ddarparu'r gefnogaeth werthfawr y mae mawr ei hangen ar deuluoedd ifanc ac henoed y Borth a'r ardal gyfagos. Mae'r Hwb Cymunedol, a gaiff ei adnabod hefyd fel Canolfan Deulu'r Borth, wedi bod yn rhan o ethos llesiant cymunedol ers 2008 ac mae ei llwyddiant i'w briodoli i ymroddiad Helen, ei staff a llawer o gynorthwywyr. Hir oes i'r prosiect."

Bydd yr arian yn mynd tuag at barhau â nifer o'r cynlluniau Cymuned Gofalu a ddatblygwyd yn ystod y pandemig megis cefnogi pobl oedrannus yr ardal drwy ddarparu prosiectau celf yn y cartref, te prynhawn yn y cartref, prosiect tyfu

Coffáu canmlwyddiant y Llung Brydeinig

Ar 15 Mai, cafodd canmlwyddiant y Llung Brydeinig Frenhinol ei choffáu yn y Borth, gyda thorch yn cael ei gosod yn y Neuadd Gymunedol o flaen y gofeb yn nodi enwau trigolion lleol a gollodd eu bywydau yn ystod rhyfel.

Yn bresennol roedd Cadeirydd cangen y Borth o'r Llung Brydeinig, y Cynghorydd Ray Quant, y llywydd lleol Mark Williams a'r llymawr Yvette Ellis Clarke.

Dyweddodd Mark Williams: "Mae'r Borth yn un o 2,500 o ganghennau'r Llung Brydeinig ledled y DU. Mae'r canmlwyddiant hwn yn gyfle i ddiolch i bobl am eu cefnogaeth, ac hefyd i atgoffa pobl bod y Llung yn parhau'n bwysig o ran arwain y Ddefod Coffa, gweithio gyda chyn-filwyr a hyrwyddo eu hawliau. Mae gan ganghennau lleol rôl hanfodol wrth ddod â'r neges honno i'r gymuned ehangach. Pen-blwydd hapus iawn i'r Llung Brydeinig Frenhinol yn 100 oed!"

planhigion cymunedol, y grŵp cerdded rhithwir, a chyfeillio a chefnogi gwaith yn y gymuned.

Yn dibynnu ar gyfyngiadau, mae'r Clwb leuencid wedi bod yn cyfarfod yn wythnosol naill ai trwy Zoom neu mewn person, gan ddarparu fforwm hanfodol o weithgareddau i bobl ifanc.

Yn ystod y cyfnod clo cyntaf, sefydlwyd Sied Dynion / Men's Shed ar-lein a'r bwriad nawr yw ei ail-ffurfio yn grŵp cyfarfod wythnosol, wyneb yn wyneb, naill ai yn yr Hwb neu yn ardal awyr agored newydd yr Hwb.

Bydd y Ganolfan Deulu hefyd yn parhau i gynnig grwpiau cerdded a siarad i rieni newydd, grŵp 'Bymys a Babis', laith a Chwarae Awyr Agored, Ysgolion y Goedwig a'r Traeth, Tylino Babanod ac ystod gyfan o gyrsiau a gwasanaethau cymorth i deuluoedd.

Arddangosfa o waith artist lleol

Ar ôl bod ynghau am fisoedd yn sgil cyfyngiadau Covid-19, fe ailagorodd siop rhif 2 London Place yn y Borth ddiwedd mis Mai, gydag arddangosfa arbennig o waith un o artistiaid y pentref.

Bydd cyfle i weld darluniau Martine Ormerod, a raddiodd o Ysgol Celf Gain y Slade ym 1989, tan 4 Gorffennaf.

Dyweddodd perchennog y busnes, Sadie Everard: "Mae Martine yn cofnodi

gwrthrychau, digwyddiadau, cyfarfodydd, meddyliau a theimladau mewn modd chwilfrydig, gan weithio'n aml gyda golosg. Mae hi'n creu gwaith celf gonest, dadlunedig, hynod hardd, gan ddarparu gofod cydweithrediadol ar gyfer dehongli. Nid yw'n mynnu sylw a'i dawn fawr, yn ogystal â'i darlunio greddfoll, yw ei gallu i hudo'r gwyliwr yn dawel a'u cynnwys yn ei chyfareddion."

Mae 2 London Place hefyd yn gwerthu nwyddau i'r cartref ac mae manylion pellach am y siop a'i horiau agor i'w cael ar Facebook: www.facebook.com/2londonplace

Ailagor y neuadd

Mae Neuadd Gymunedol y Borth wedi ailagor ond y brif neuadd yn unig sy'n cael ei defnyddio ar hyn o bryd ac mae canllawiau Covid-19 yn cael eu dilyn yn ofalus. Os am drafod llogi'r neuadd, gellid cysylltu gyda Roy Jones ar 01970 624020.

Clwb Golff y Borth ac Ynys-las

Dyma'r canlyniadau diweddaraf o'r cystadlaethau a gynhaliwyd gan y clwb yn ystod mis Mai. Am y newyddion diweddaraf, ewch i'r wefan www.borthgolf.co.uk.

Pencampwriaeth Adran y Dynion

Tad a mab a ddaeth i'r brig yn y brif gystadleuaeth a gafodd ei chwarae dros 36 twll ar ddydd Sul 30 Mai. Enillydd y gystadleuaeth gros gyda sgor arbennig o 72 a 71 yn chwarae oddi ar handicap o 1 oedd Gareth Davies. Llongyfarchiadau mawr i Gareth sydd felly'n ennill cwpan Willis. Roedd achos arall dros ddathlu wrth i dad Gareth, Brian Davies, gipio'r wobr am y sgor net orau a chwpan Torri, gyda sgor net o 71 a 67.

Adran y Merched

Cwpan Horton: Llongyfarchiadau i Karen Evans, capten y merched am ennill cystadleuaeth *knockout* y gaeaf gan gipio'r wobr mewn gêm gyffrous yn erbyn Angharad Basnett.

Cwpan Edith Beddard: Cynhaliwyd y gystadleuaeth ar ddydd Sadwrn gŵyl y banc gyda Katherine Downes yn ennill gyda 36 pwynt, Jean Harrison yn ail ar 34 pwynt ac Anne Morris yn drydydd ar 33 pwynt.

Llongyfarchiadau i Angharad Basnett sydd wedi ei dewis i chwarae i dîm Cymdeithas Golf Canolbarth Cymru. Mae hi eisioes wedi chwarae dros y tîm yn erbyn Cymdeithas Caernarfon a Sir Fôn a bydd yn wynebu Sir Fflint a Dinbych fis nesa. Pob lwc Angharad!

**RALI FAWR
NID YW CYMRU
AR WERTH**

**Delyth Jewell,
Dafydd Iwan a mwy!**

**10 Gorffennaf 2021
1 o'r gloch
Argae Tryweryn**

Morlan
Canolfan ffydd a diwylliant
Centre for faith and culture

**Canolfan Morlan, Morfa Mawr
Aberystwyth Ceredigion
SY23 2HH**

www.morlan.cymru

Bow Street

Capel y Garn 10.00

Gorffennaf

- 4 Parch Richard Lewis
- 11 Oedfa yng ngofal yr aelodau
- 18 Gweinidog
- 25 Gweinidog

Awst

- 1 Gweinidog
- 8 Parch Eric Greene
- 15 Dafydd Iwan
- 22 Beti Griffiths
- 29 Lyndon Lloyd

Medi

- 5 Parch John Roberts
- 12 Gweinidog
- 19 Gweinidog
- 26 I'w drefnu

Yr oedfaon i'w cynnal yng Nghapel y Garn, hyd y gellir trefnu ar hyn o bryd.

Mis Mai yng Nghapel y Garn

Braf gallu adrodd bod y gynulleidfa bellach yn cyfarfod yn ôl yn y capel ar fore Sul. Diolch o galon i'r Swyddogion am eu gwaith yn sichrau bod "Rheoliadau Cofid" yn cael eu parchu, er diogelwch pawb. Diolchwn yn ddiffuant hefyd i'n Gweinidog am ei ofal yn dod â ni ynghyd dros fisoedd rhyfedd Cofid. Er mai 'rhithiol' yw'r gair a ddefnyddir i ddisgrifio'r cyfrwng technolegol, nid rhith oedd y fendith ddeuai i ni o weld a chlywed cydaelodau yn sgl y cyfarfodydd "swm".

Newid aelwyd

Dymuniadau gorau i Susan a Simon Herron a'r teulu sydd wedi symud o Fryncastell i Maes y Garn.

SIOP

**SGIDIAU
GWDIHW**

Shan Jones

8 Ffordd Portland,
Aberystwyth
SY23 2NL

01970 617092

GWASANAETH

GOFAL TRAED

Ceiropodydd /podiatrydd
graddedig
ac wedi cofrestru efo'r

H.C.P.C., S.R.Ch., M.Ch.S., B.S.C.Pod,
Dip.Pod.Med.

Llwyddiant Corawl

Llongyfarchiadau i Caryl Ebenezer, Bryncastell gynt, ar ennill yn Eisteddfod T gyda Merched Plastaf am yr ail flwyddyn yn olynol yng nghystadleuaeth Côr Merched bl7 a dan 25 oed. Disgrifwyd eu perfformiad o Annwyl Faria gan Richard Vaughan fel un cwbl ysgubol gan y beirniad Huw Foulkes mewn cystadleuaeth ragorol.

Neuadd Rhydpennau

Fel pob adeilad cyhoeddus a chanolfan gymunedol yn 2020/2021 bu Neuadd Rhydpennau ar gau am dros flwyddyn. Mae'r pentre wedi gweld eisiau yr holl weithgareddau amrywiol a'r cymdeithasu oedd wedi dod i fod yn rhan annatod o fywyd nifer fawr ohonom yn Bow Street a'r ardal yn ystod y blynyddoedd diwethaf.

O'r diwedd mae arwyddion y bydd y Neuadd yn dechrau ail-agor yn araf a gofalus yn unol â rheolau covid ac argymhellion y sir. Yn ystod mis Mehefin bydd dosbarthiadau bychain o ddawns a swmba yn cychwyn yn ogystal â'r ymarferydd traed bydd yn cynnig ei gwasanaeth unwaith eto.

Gobeithio y bydd llawer mwy o weithgareddau'n bosib erbyn mis Medi.

Bydd y Clwb 300 yn ail-gychwyn ac os oeddech yn aelod o hwn yn 2019/2020 yna byddem yn ddiolchgar pe byddech yn cysylltu unwaith eto i dalu £5 am y flwyddyn nesa (bargen!). Cysylltwch â Margaret Roberts (01970 828032) neu danfonwch £5 – mewn arian parod neu siec i: Crud yr Awel, Bow Street, SY24 5AT.

Merched y Wawr

Wedi'r enwebu ag ati y cyfeiriwyd ato fis yn ôl yr ydym yn awr yn edrych ymlaen yn obeithiol gyda pob swydd wedi ei llenwi ar gyfer tymor 2021-22: Llywydd: Marian Beech Hughes, Is-Lywydd: Bethan Hartnup, Ysgrifennydd: Gweneira Williams, Is-Ysgrifennydd: Elizabeth Lloyd Jones, Trysorydd: Maria Owen, Is-Drysorydd: Ann Jones, Aelodau newydd o'r Pwyllgor: Carys Davies a Jean Davies.

Ar derfyn eu cyfnod fel Swyddogion fe hoffai Mair Lewis, Margaret Roberts a Meinir Roberts ddiolch o galon i bawb am y cymorth a chydweithrediad parod a gawsant yn ystod dau dymor anghyffredin. Ar yr un pryd y maent hefyd yn dymuno pob llwyddiant i'r Swyddogion newydd ac i'r Gangen i'r dyfodol.

Noddfa

Zoom fu cyfrwng y Gyfeillach wythnosol trwy gydol mis Mai ond erbyn dechrau Mehefin yr oeddem yn teimlo'n ddigon hyderus i fentro'n ôl i'r Capel ac ar Sul cyntaf y mis fe gawsom oedfa fer fendithiol dan arweiniad y Parchg Richard Lewis. Mewn trafodaeth fer ar derfyn yr Oedfa penderfynwyd parhau i gyfarfod yn y Capel o wythnos i wythnos am y tro gan

Llongyfarchiadau mawr iawn i Ffion Wyn Roberts, 10 Carreg Wen, Bow Street, ar ei phenodiad yn athrawes ymarfer corff yn Ysgol Eifionydd, Porthmadog. Bydd Ffion yn gorffen ei chwrs ymarfer dysgu ym Mangor ddiwedd tymor yr haf ac yn dechrau ar ei swydd newydd ym Mhorthmadog ym mis Medi. Mae'r teulu i gyd yn dymuno pob llwyddiant iddi.

drefnu ymlaen fis ar y tro yn ôl fel y bydd amgylchiadau yn caniatáu. Yng nghwrs yr un drafodaeth manteisiwyd ar y cyfle i ddiolch o galon i Alun Phillips am y gwaith y mae wedi ei wneud ar y to yn ddiweddar.

Cydymdeimlad

Trist iawn yw cofnodi marwolaeth Mrs Lynda Edwards, Elerch, Maes-y-garn, ar 10 Mehefin. Cydymdeimlir yn ddiffuant iawn gyda'i phriod Ken, ei merched Hayley a Susan, a'u teuluoedd, yn eu colled a'u hiraeth ar ôl cymar ffyddlon, mam, a mam-gu annwyl iawn, a ffrind i lawer.

Cadeirydd newydd y Clwb Rygbi

Llongyfarchiadau i Nerys Hywel, Rhydhir, ar gael ei dewis yn Gadeirydd Clwb Rygbi Aberystwyth. Sefydlwyd Clwb Rygbi Aberystwyth yn 1947 a byth oddi ar hynny, dynion yn unig fu'n gadeiryddion. Braf, felly, gweld tro ar fyd a Nerys yn creu hanes drwy fod y fenyw gyntaf i fod yn Gadeirydd y Clwb. O'r holl glybiau rygbi yng Nghymru, credir mai Nerys yw'r unig gadeirydd benywaidd. Pob dymuniad da iddi yn ei rôl newydd phwy a wŷr, efallai y bydd yn dechrau tuedd newydd ymhlith clybiau rygbi Cymru?

Cyfnod Cyffrous i Biod Bow Street

Mae Clwb Pêl-droed Bow Street yn prysur baratoi at y tymor newydd ar ôl gwneud nifer o benodiadau allweddol. Daw Llŷr Hughes yn rheolwr y tîm 1af yng Nghynghrair Ardal yr Haen 3 newydd, a bydd y cyn-reolwr Huw Bates yn dychwelyd i arwain yr ail dîm yng Nghynghrair Cenedlaethol Cymru, Adran yr Ail Dimau, gyda chefnogaeth Pennaeth Datblygu Ieuenctid y Clwb, Amlyn Ifans. Yn ogystal â thynnu ar ei brofiad o reoli clwb y Bermo a'i yrfa chwarae lwyddiannus, gan gynnwys cyfnod gyda thîm Aberystwyth, bydd Hughes yn cydweithio â'r hen law profiadol Warren Sedgewick.

‘Dwi’n falch iawn o gael fy mhenodi ar ôl mwynhau’r tymhorau diwetha yn chwarae o dan reolaeth Barry Williams, a wnaeth yn wych gyda grŵp lleol o chwaraewyr, gan ennill Cwpan Cynghrair Spar Canolbarth Cymru yn 2018,’ meddai Llŷr. ‘Bydd yn her i lenwi’r bwlch y mae Barry yn ei adael, ond mae’n gyffrous arwain y clwb arbennig hwn i’r gynghrair Haen 3 newydd ar ôl amser mor hir heb bêl-droed, a dwi wedi gwirioni fod Sedgewick yn ymuno â’r achos. Mae pawb yn awyddus i ddod yn ôl i chwarae ac ymweld â meysydd newydd – mae’r bechgyn yn ysu am gael cychwyn. Dwi’n falch hefyd fod Huw ac Amlyn wedi’u penodi i reoli’r Ail Dîm – bydd yn gyfle i’n chwaraewyr ifanc ddatblygu o fewn y clwb.’

Ychwanegodd Huw Bates, ‘Mae’n grêt bod yn ôl ar ôl treulio

Y tîm rheoli newydd, o’r chwith i’r dde: Llŷr Hughes, Warren Sedgewick, Amlyn Ifans a Huw Bates.

peth amser i fwrdd ond does dim amheuaeth bod CP Bow Street wedi parhau i fuddsoddi yn strwythur a phersonél y clwb, ac felly mae ei seiliau’n gadarn. Fy nod yw gwneud y mwyaf o’r talent a’r potensial sy’n blodeuo yn ein timau iau a’n hieuenctid, a’u cymysgu â rhai o’r hen bennau profiadol er mwyn datblygu chwaraewyr hŷn y dyfodol. Mae Adran yr Ail Dimau’n edrych yn ddiddorol, a gyda chymwysterau hyfforddi a chefnogaeth Amlyn credaf y gallwn wneud yn dda.’

Llongyfarchiadau calonnog i gadeirydd y clwb, Wyn Lewis, ar gael ei ethol yn ddiweddar i gynrychioli Ardal Canolbarth Cymru ar Gyngor Cymdeithas Bêl-droed Cymru am y ddwy flynedd nesaf, gan ymuno â Graham Evans a Will Lloyd Williams o’r rhanbarth. ‘Mae’n fraint enfawr cael fy ethol i

gynrychioli holl glybiau’r ardal ar bob lefel, yn enwedig y clybiau llawr gwlad sy’n cynnal enaid pêl-droed yng Nghanolbarth Cymru, ac edrychaf ymlaen at ychwanegu at lais y rhanbarth wrth fwrdd uchaf pêl-droed yng Nghymru,’ meddai Wyn. ‘Dwi hefyd am ddolch i’n timau rheoli blaenorol sydd

wedi gwasanaethu’r clwb ag anrhydedd, sef Barry Williams, Rhodri Jones a Leighton Reynolds, a fu’n rhagori yn eu gwasanaeth am sawl tymor. Mae hi wedi bod yn amser hir heb bêl-droed yn y clwb, ac y mae pawb ohonom yn edrych ymlaen at weld y Piod yn ‘hedfan’ unwaith eto ar Gae Piod.’

SIOP Y PETHE

Llyfrau, Cardiau Cyfarch a Cherddoriaeth a llond llawr o Grefftau ac Anrhegion

01970 617120

Nawr yn cynnig gwasanaeth Cliciwch a Casglwch ar ein gwefan

www.siopypethe.cymru

Eirian Reynolds,
Tech. S.P.

GWASANAETH IECHYD A DIOGELWCH

Arolygon Diogelwch
Asesiadau Peryglon
Archwiliadau Damweiniau
Hyfforddiant

01970 820124
07709 505741

SIOP SGLODION BOW STREET CHIPPY

4.30pm – 8.30pm
Mawrth – Sadwrn

Mae modd archebu o flaen llaw dros y ffôn

01970 820567

Gwasanaeth argraffu diguro

Holwch Paul am bris!
paul@yloffa.com
01970 832 304

yloffa

Talybont
Ceredigion
SY24 5HE
www.yloffa.com

Penrhyn-coch

Horeb

Mehefin
20 2.30 Y Parchg Peter Thomas

Gorffennaf

4 2.30 Y Parchg Peter Thomas
25 10.30 Y Parchg Peter Thomas

Dyweddiad

Llongyfarchiadau i Ollie Thorogood, Glan Ceulan, ar ei ddyweddiad â Hannah Pullinger yng Nghaerwysg (Exeter). Cofion hefyd at Daniel Thorogood – da deall ei fod yn gwella.

Llwyddiant menter ffitrwydd teuluol newydd

Mae tair merch o’r un teulu – Lynne Hughes, Gwenith Elias a Rhodd Hughes - wedi dod at ei gilydd i sefydlu menter ffitrwydd newydd ar-lein o’r enw Nerth. Mae Lynne yn wreiddiol o Benrhyn Coch yn gyfnither i Gwenith a Rhodd sy’n enedigol o Finffordd ger Penrhyndeudraeth. Mae’r tair wedi mwynhau ymarfer corff ers yn blant, ac i gyd wedi mynd ymlaen i ennill cymwysterau ffitrwydd amrywiol a gweithio yn y maes.

Daeth cyfle o ganlyniad i’r pandemig i gydweithio a chynnal sesiynau ffitrwydd ar y cyd ar-lein gan ddechrau gyda bore lles oedd yn gyfuniad o sesiwn HIIT, Pilates ac Yoga.

Yn ôl Gwenith “Roeddem yn teimlo bod yn gyfle da i gynnig sesiynau ymarfer corff dwyieithog oedd yn galluogi pobl wneud rhywbeth llesol a phositif i’w hunain yn ystod y cyfnod clo cyntaf.” Roedd yr ymateb yn wych, gyda phobl yn ymuno o bob rhan o Gymru a thu hwnt, hyd yn oed mor bell â Hong Kong. O ganlyniad trefnwyd cyfres o’r sesiynau llynedd ac roedd yn gyfle gwych i’r tair gydweithio er eu bod yn byw mewn llefydd gwahanol gyda Lynne yn Kuwait ar y pryd, Gwenith yn Aberystwyth a Rhodd yng Nghaerdydd.

Yn dilyn llwyddiant a’r mwynhad o gydweithio ar y sesiynau, penderfynodd y tair sefydlu menter newydd o’r enw Nerth

fis Ionawr eleni. Mae Nerth yn gymuned ffitrwydd dwyieithog ar-lein sy’n cynnig cymysgiad o sesiynau bob mis. Mae Lynne yn arwain y sesiynau Pilates, Rhodd yn cynnal sesiynau HIIT, cryfder a chyflyru a symudedd a Gwenith yn gwneud sesiynau yoga. Gan

fod gan y tair arbenigedd gwahanol, mae’n cynnig rhywbeth i bawb.

Astudiodd Lynne gwyddorau chwaraeon ym Mhrifysgol Bangor. Dysgodd nifer o ddosbarthiadau ffitrwydd yng nghanolfan chwaraeon Prifysgol Aberystwyth cyn symud i Gaerdydd i weithio fel hyfforddwraig dawns gymunedol. Symudodd Lynne i Kuwait i redeg adran ffitrwydd plant a hyfforddi personol ac eleni bydd yn rheoli stiwdio pilates newydd yno. Pilates a dawns yw’r ddau beth mae hi’n ei fwynhau fwyaf.

Mae Rhodd yn Hyfforddwr Personol yng Nghaerdydd ac yn cynnig sesiynau yng nghampfa lechyd Da a thu allan. Mae hi’n mwynhau rhedeg gyda chlwb rhedeg Grangetown a chymryd rhan mewn nifer o rasys.

Mae Gwenith yn ymarfer yoga ers dros 20 mlynedd ac wedi cymhwyso fel athrawes yoga. Mae hi’n mwynhau cadw’n actif yn yr awyr agored gan fwynhau byd natur Ceredigion, enwedig cerdded a rhedeg gyda’r ci.

Gobeithio bydd y fenter deuluol newydd yma yn mynd o Nerth i Nerth!

Gallwch ddilyn datblygiadau Nerth ar Facebook (@Nerth_Cymru) neu Instagram (@nerth_cymru).

Cydymdeimlad
Cydymdeimlwn â Carwen Fychan, ac Angharad Fychan, Glanrafon a’r teulu ar farwolaeth sydyn brawd Carwen – Geraint Wigley, Tal-y-wern ar Fai 25ain.

Cymorth Cristnogol
Oherwydd y sefyllfa bresennol gyda Covid nid oedd y casglu arferol tuag at Cymorth Cristnogol yn bosibl eto eleni. Penderfynwyd manteisio fel y llynedd ar gasglu trwy Just Giving a chrëwyd tudalen i’r perwyl gan ein Trysorydd Eleri James. Hoffai’r Trefnydd, Ceris Gruffudd, ddiolch i Eleri am drefnu hyn a hoffai’r ddau ohonynt ddiolch i bawb gyfrannodd fel hyn; hefyd i swyddogion

JONATHAN LEWIS
Saer Coed / Adeiladydd
01970 880 652
07773 442 260
LLWYNDAFYDD,
CAPEL BANGOR
ABERYSTWYTH

GWASANAETH GARDDIO
ROBERT GRIFFITHS

Am bob math o waith garddio ffoniwch
(01970) 820924

Crefftau Pennau
Coffi Boreuol
Byrbrydau Poeth neu Oer
Cinio
Te Prynhawn
Crefftau Ac Anrhegion

Ar agor
Llun-Sadwrn
Brecwast
ar gael

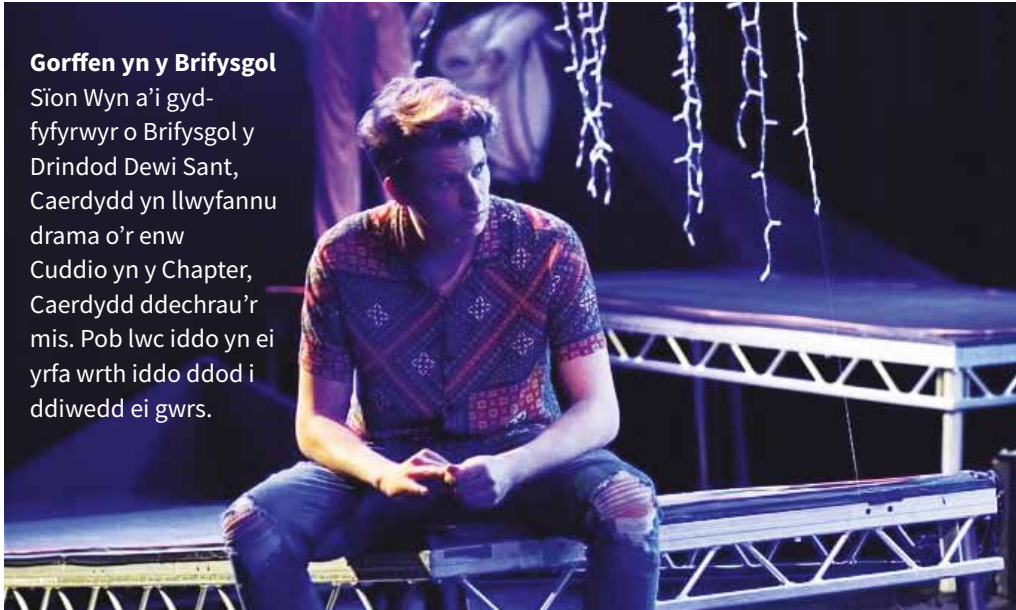
01970 820 050

R.J. Edwards
Adeiladau Fferm y Cwrt
Cwrt Farm Buildings
Penrhyn-coch

Contractiwr, masnachwr gwair a gwellt
Arbenigwr ar ailhadu
Cyflenwi a gwasgaru calch, slag a Fibrophos
Lori, turiwr a malwr i’w llogi
Cyflenwi cerrig mán

01970 820149
07980 687475

Gorffen yn y Brifysgol
Sion Wyn a'i gyd-fyfyrrwyr o Brifysgol y Drindod Dewi Sant, Caerdydd yn llwyfannu drama o'r enw Cuddio yn y Chapter, Caerdydd ddechrau'r mis. Pob lwc iddo yn ei yrfa wrth iddo ddod i ddiwedd ei gwrs.

Eglwys St Ioan a thrysorydd Horeb – am fod yn barod i dderbyn sieciau gan rai nad oedd yn gallu cyfrannu trwy'r we. Cyfanswm y casgliad eleni oedd £898

Genedigaeth
Llongyfarchiadau i Gemma a Greg Vearey-Roberts, Dôl Helyg, ar enedigaeth mab bach – Caio Arthur Vearey-Roberts ar 11eg o Fehefin; brawd bach i Casi Olivia.

Merched y Wawr
Bu aelodau'r gangen yn cerdded ac am bryd o fwyd yn y Clwb Pêl-droed nos lau 10

Mehefin. Byddant yn cerdded eto nos lau y 24 o Fehefin am 6.30 – cwrdd am 6.30 wrth Neuadd y Penrhyn.

Gemau Clwb Pêl-droed Penrhyn-coch
Mehefin
19 Llanfair (Caereinion) Unedig 2.00 Adref
24 Machynlleth 7.30 Adref

Gorffennaf
1 Bow Street 7.00 Adref
3 Tref Caerfyrddin 2.30 Bant
6 Llanuwchllyn 7.30 Adref
10 Prifysgol Abertawe Bant i'w gadarnhau

Fideo Cân
Mae Carys James, Dôl Helyg a Gwenllian, wyres Dai Mason o Fachynlleth yn y fideo ar gyfer cân swyddogol yr Ewros gyda Mike Peters. Gwelir nhw yn y llun.

Lleucu (Madog), Gwen (Penrhyn-coch) ac Enid (Llandre) ddaeth yn drydydd yn y gystadleuaeth Lip-Sync yn Eisteddfod T.

Dyma wasanathau'r Eglwys yng Nghymru yn ardal y Tincer Gorff-Awst 2021

4 Gorffennaf (Y Drindod 5)
10:00am Eglwys Llanfihangel Genau'r-glyn
11.00am Eglwys S. Ioan, Penrhyn-coch
3.00pm Gwasanaeth Ar-lein (Cymraeg)

11 Gorffennaf (Y Drindod 6)
Eglwys Capel Bangor (amser i'w drefnu)
11.00am Eglwys Llangorwen
11.00am Eglwys y Borth
11.00am Gwasanaeth Ar-lein (Saesneg)

18 Gorffennaf (Y Drindod 7)
10:00am Eglwys Llanfihangel Genau'r-glyn
11.00am Eglwys S. Ioan, Penrhyn-coch
3.00pm Gwasanaeth Ar-lein (Cymraeg)

25 Gorffennaf (Iago, Apostol)
Eglwys Capel Bangor (amser i'w drefnu)
11.00am Eglwys Llangorwen
11.00am Eglwys y Borth
11.00am Gwasanaeth Ar-lein (Saesneg)

1 Awst (Y Drindod 9)
10:00am Eglwys Llanfihangel Genau'r-glyn
11.00am Eglwys S. Ioan, Penrhyn-coch
3.00pm Gwasanaeth Ar-lein (Cymraeg)

8 Awst (Y Drindod 10)
Eglwys Capel Bangor (amser i'w drefnu)
11.00am Eglwys Llangorwen
11.00am Eglwys y Borth
11.00am Gwasanaeth Ar-lein (Saesneg)

15 Awst (Mair, Mam ein Harglwydd)
10:00am Eglwys Llanfihangel Genau'r-glyn
11.00am Eglwys S. Ioan, Penrhyn-coch
3.00pm Gwasanaeth Ar-lein (Cymraeg)

22 Awst (Y Drindod 12)
Eglwys Capel Bangor (amser i'w drefnu)
11.00am Eglwys Llangorwen
11.00am Eglwys y Borth
11.00am Gwasanaeth Ar-lein (Saesneg)

29 Awst (Y Drindod 13)
10:00am Eglwys Llanfihangel Genau'r-glyn
11.00am Eglwys S. Ioan, Penrhyn-coch
3.00pm Gwasanaeth Ar-lein (Cymraeg)

Wardeniaid St. Ioan yn ailagor yr eglwys

Capel Bangor

Cydymdeimlad:

Cydymdeimlwn fel ardal a Mrs. Anne Davies, Maencrannog wrth iddi golli cefnder yn ddiweddar, Mr. Tom Hughes, Pantyperan gynt, a’r un cydymdeimlad a Mrs. Angharad Lewis, Llwyndafydd gan fod Tom yn ewythr iddi hi.

Yn yr ysbyty

Deallwn i Mrs. Enid Jones, Awel Deg fod yn yr ysbyty yn ddiweddar, dymuniadau gorau am adferiad llwyr a buan.

O genhedlaeth i genhedlaeth

Faint ohonoch chi sy’n rhannu eich penblwydd gydag aelod agos o’r teulu? Mae hyn siŵr o fod yn ddigwyddiad eithaf cyffredin, ond mae hanes teulu Alun a Mair Jenkins, Bow Street (Capel Bangor gynt) yn eithaf rhyfeddol.

Ganwyd chwaer Alun, Myra, ar yr un diwrnod â’i mam (Eluned Jenkins, Glandŵr, Capel Bangor). Genhedlaeth yn ddiweddarach, ganwyd Dylan, un o feibion Alun a Mair ar ddiwrnod pen blwydd Alun. Yna, i goroni’r cyfan, ganwyd Cai, mab i fab Alun a Mair, Gareth, ar ddiwrnod pen blwydd Gareth. Am sawl cenhedlaeth, y bydd y patrwm hwn yn parhau, tybed?

Cydymdeimlad

Trist oedd clywed y newyddion am farwolaeth Dr Gareth Evans, Ffos-y-ffin a fu’n byw am flynyddoedd yng Nghefn Melindwr, Capel Bangor ac a fu’n gefnogol i amrywiol weithgareddau yn y pentref,

gan gynnwys y sioe. Bu Dr Evans yn uwch ddarlithydd yn Adran Fotaneg Amaethyddol Prifysgol Aberystwyth. Estynnwn ein cydymdeimlad â’i wraig Mair ac â’r meibion Dyfed ac Aled a’u teuluoedd.

Newydd anedig

Llongyfarchiadau i Sioned a William, Cefn Llidiart ar enedigaeth merch fach yn ddiweddar; rwy’n siwr y bydd Nansi Meryl yn cael llawer o sylw gan ei chwiorydd a’i brawd hŷn. Dymuniadau gorau i chi fel teulu.

Yn yr ysbyty

Fe dreuliodd Mrs. Maggie Jones, Haulfryn gynt, beth amser yn yr ysbyty yn ddiweddar ar ôl torri ei chlun yn ddamweiniol. Deallwn ei bod yn ôl yn Abermad erbyn hyn wedi gwella ac yn edrych ymlaen i groesawu ymwelwyr unwaith yn rhagor. Pob dymuniad da a chofion annwyl atoch.

Hefyd mae Mr. Gwyn Edwards, Hyfrydle yn ôl yn yr ysbyty, ond yn ysbyty Glangwili y tro yma, yntau wedi torri ei glun yn ogystal. Hyderwn i’r llawdriniaeth fod yn llwyddiannus ac y byddwch adre yn ein plith yn fuan iawn,

pwyl piau hi wrth gamu ymlaen yn ddiogel, cofion gorau atoch chithau hefyd.

Wrth baratoi y newyddion yma, deallwn fod Mrs. Marie Howells, Pencoe yn yr ysbyty, gobeithio y byddwch yn teimlo yn well yn fuan iawn.

Cafodd Miss Lynne Davies, Glasfryn, a Mr. Richard Hogger, Plas Melindwr, lawdriniaeth ar eu llygaid yr wythnosau diwethaf yma, a da deall i’r broses fod yn llwyddiannus dros ben i’r ddau ohonynt.

Dyweddio

Llongyfarchiadau i Beth a Shaun Dryburgh, gynt o Maes Melindwr, ond yn byw ym Mhonterwyd ar hyn o bryd, ar eu dyweddiad yn ddiweddar. Pob dymuniad da i’r dyfodol, tybed a gawn gwmni Beth yn y siop leol unwaith yn rhagor yn y dyfodol.

Dathlu ei 100fed pen blwydd:

Llongyfarchiadau calonnog i Mrs. Eiddwen Williams,

Llwyniorwerth Uchaf a fydd yn dathlu ei phen blwydd ar y 25ain o Orffennaf yn 100 mlwydd oed. Mae wedi ymgartrefu yng nghartref ei chwaer yng nghyfraith a’i diweddar frawd, Mr. a Mrs. Gwynfor Jones, ers rhai blynyddoedd bellach ac yn cael gofal anrhydeddus gan y teulu oll. Pan yn ifanc, Abercwmddolau oedd ei chartref a bu ei gofal hi dros ei Mam a’i Thad yn ofalus dros ben. Roedd diddordebau eang gan Eiddwen, yn organyddes yn Eglwys Bangor ac hefyd yn Eglwys Llangorwen ac roedd yn cymryd ei haelodaeth eglwysig yn gwbl o ddifrif gan roi o’i gorau bob amser. Roedd yn aelod gwerthfawr iawn hefyd, o Sefydliad y Merched, Pen-llwyn. a chymerai ein chwaer ran mewn gwahanol gystadlaethau gyda’r mudiad, e.e. coginio, tyfu a gosod blodau. Ar ôl priodi â’r Henadur Williams bu’r ddau yn ffermio yn Dryslwyn, Sir Gaerfyrddin ac yn fawr iawn eu parch yn y gymuned honno yn ogystal. Treuliodd ran helaeth o’i hymddeoliad, ar ôl colli ei phriod, yn byw yn Aberaeron, lle cafodd groeso tywysogaidd a golygfeydd ei hen sir, a swm y môr a’i donnau, yn atyniad gwerthfawr. Dymunwn yn dda iddi wrth gyrraedd y garreg filltir bwysig yma a phob bendith ymlaen.

Cylch Meithrin Pen-llwyn

Prysurddeb yn y Cylch.

**GWASANAETH
GARDDIO MYNACH**

**Torri Porfa, Sietynau,
Tirlinio a Garddio**

Gwasanaeth cyfeillgar a phrisiau rhesymol

Ffoniwch Meirion:

07792 457816
01974 261758

e-bost: mynachhandyman@yahoo.com

**SIOP A
SWYDDFA BOST
PENRHYN-COCH**

Perchennog: Lawrence Kelly

**AR AGOR
Llun – Sadwrn**

7 y bore – 9 yr hwyr

Sul

7 y bore – 7 yr hwyr

Papurau dyddiol a’r Sul,
llyfrgell fideo, cardiau
cyfarch
siop drwyddiedig

01970 828312

Enwau lleoedd Angharad Fychan

Y mis hwn fe ddychwelwn i ardal blaen Rheidol uwchlaw cronfa Nant-y-moch, gan obeithio y caf faddeuant am groesi afon Hengwm i sir Drefaldwyn, a mynd â chi at adfeilion Lluestnewydd (SN796895).

Map modfedd yr Arolwg Ordnans 1960
Atgynhyrchwyd gyda chaniatâd Llyfrgell Genedlaethol yr Alban
(CC BY 4.0)
Ychwanegwyd rhai enwau lleoedd

Yn ôl tystiolaeth Margaret (Magi) Morgan, un a fagwyd yn Lluestnewydd yn hanner cyntaf yr ugeinfed ganrif, roedd carreg neu graig ar Fanc Lluestnewydd, y llechwedd y tu cefn i'r annedd, a adnabyddid fel y *Garreg Ddiddos*.
Bydd y gair *ddiddos* yn gyfarwydd fel ansoddair yn golygu 'clyd, cysurus, cysgodol', ond mewn gwirionedd, mae'n werth sylwi'n fanylach ar ei darddiad. Cyfuniad ydyw o'r negydd *di-* a'r enw *dos* 'diferyn', sy'n golygu mai ei ystyr sylfaenol yw 'nad yw'n gollwng dŵr, diogel rhag diferion glaw'.
Byddai *Carreg Ddiddos* yn cynnig lle sych a chysgodol i ymochel oddi tani mewn tywydd gwael - nodwedd hollbwysig yn y

gorffennol pan fyddai gofyn i fugeiliaid fod allan yn gwarchod eu praidd ym mhob tywydd, cyn dyddiau'r 'waterproofs'!
A minnau wrthi'n cerdded yng nghyffiniau Lluestnewydd yr haf diwethaf, digwyddais daro ar graig yn taflu allan gan gynnig ychydig o gysgod oddi tani yn union y tu cefn i'r lluest. Tybed felly ai dyma *Garreg Ddiddos* Magi Morgan?

Ceir amryw enghreifftiau o'r enw ar draws Cymru, er enghraifft *Nant Garreg Ddiddos* (SH930186) sy'n tarddu ar ochr ogleddol y Berwyn, Meirionnydd; *Y Garreg Ddiddos* (SH911010) ar ben y Newydd Fynyddog yn Llanbryn-mair, sir Drefaldwyn; *Carreg Ddiddos* (SN802717) i'r de-ddwyrain o Gwmystwyth, Ceredigion; *Pen Cerrig Diddos* (SN714438), i'r dwyrain o Gwrtycadno, sir Gaerfyrddin; a'r *Graig Ddiddos* y tystia'r hynafiaethydd Evan Jones, Ty'n-pant, Llanwrtyd (Llawysgrif Amgueddfa Werin Cymru 1793/119) ei bod rywle ar dir y Fannog (SN809512, bellach dan ddŵr Llyn Brianne) yng Nghwm Tywi, Brycheiniog.
Gellir dwyn cymhariaeth hefyd â'r enwau *Bryn Llechwen Ddiddos* ym mlaen Rhondda Fach, a *Llechwen Ddiddos* rhwng Llansawel a Baglan, y ddau ym Morgannwg, lle mae *llechwen* yn amrywiad ar *llechfaen* 'craig, darn o graig, llech'.
Digwydd yr ymadrodd *carreg ddiddos* hefyd fel term am y garreg a gâi ei gosod i daflu allan ym môn simnai er mwyn rhwystro glaw rhag treiddio drwy'r to ('dripstone' yn Saesneg), gan gyfleu'r un syniad o ddiogelu rhag dafnau glaw.
Angharad Fychan
Paratowyd gyda chefnogaeth Cymdeithas Enwau Lleoedd Cymru
www.cymdeithasenwaulleoedd.cymru

Madog Dewi / Cefn-llwyd

Llongyfarchiadau
Llongyfarchiadau calonnog i'r Athro Emeritws Patrick Sims-Williams, Gwarcwm, un o aelodau newyddaf Academi Frenhinol Iwerddon ar gorn ei gyfraniad eithriadol i'r dyniaethau!

Marchnad Aberystwyth
Canlyniad llai o werthwyr ar Fai 22 oedd masnachu anferth gyda'r holl ddosbarthiadau yn hawdd i'w gwerthu. Roedd yna 14 prynwr yn bresennol oedd yn cynnwys ychydig o wynebnewydd yn edrych am famogiaid oedd yn wyna yn gynnar - allai fod yn brin eleni.
Mamogiaid arg (ar gyfartaledd) £72.60 mwy (mwyafrif) £136 Davies, Bachyrhew, Rhydyfelin
Hyrddod arg £111 mwy £136 Innovis, Capel Dewi
Defaid ac Wyn arg £112 mwy Jones, Hendy, Tywyn

Wyn arg £117 mwy £134 Alban, Hafod Peris, Llanrhystud
Wyn blwydd arg £76.30 mwy £131 Price, Llwyn, Cwmerfyn
Wyn a mamogiaid Cyplau ifanc yn gwerthu i £92 y pen Arg £138 mwy £229 gan Jones, Hendy, Tywyn.
Diwrnod da arall. Mae y prisiau yn y marchnadoedd yn syfrdanol ac mae y prisiau ar y bachyn yn gorfod adlewyrchu hynny. Roedd Aled Ellis yn diolch i'r gwerthwyr am ddangos cynnyrch o safon ac i'r prynwyr am eu cefnogaeth.

Aber-ffrwd a Chwmrheidol

Tren bach Cwmrheidol

Ar ôl dros flwyddyn o aros braf iawn yw clywed chwiban y tren unwaith eto. Mae rhywbeth ar goll yn yr ardal pan nad yw y tren yn rhedeg. Mae yn brysur iawn ar hyn o bryd gyda pob taith dros wythnos y gwyliau yn llawn. Pob lwc dros yr haf. Siom fawr i lawer yw penderfyniad Statkraft i gadw y Ganolfan Groeso ar gau, ond mae Canolfan Glöyn byw ar agor ac yn brysur iawn.

Cynefin

Ar raglen Cynefin ar S4C yn ddiweddar bu Ioan Lord, Gellifach, a Dafydd Morris Jones, Tŷ Mawr,

Ponterwyd yn serennu. Mae adnabyddiaeth y ddau o'r ardal a'u cynefin yn ysbrydoliaeth i ni i gyd. Llongyfarchiadau i Dafydd a Ioan ac i bawb a oedd ynghlwm â chynhyrchu y rhaglen. Gwelwyd golygfeydd godidog a'r ardal i gyd ar ei gorau.

Ymdeol

Dymuniadau gorau i Glenys Williams, Ty'nwern, ar ei hymdeoliad o Brifysgol Aberystwyth. Bu yn ddarlithydd uchel iawn ei pharch yn Adran y Gyfraith am nifer o flynyddoedd ac erbyn nawr mae yn haeddu seibiant. Pob hwyl i'r dyfodol.

Cyngor Cymuned GENEU'R GLYN

Cofnodion ac Adroddiadau ar gael ar wefan y Cyngor:
cyngorcymunedgeneurglyn-communitycouncil.wordpress.com

Dyddiad y Cyfarfod:
24.05.2021 yn rhithiol, 'roedd 2 aelod yn absennol.

Trafodwyd:

- **Adroddiad y Cadeirydd** am y flwyddyn 2020-2021. Diolchwyd i Martin Griffiths am ei holl waith yn ystod y cyfnod anodd. Croesawyd Moss Jones fel Cadeirydd newydd am y flwyddyn 2021-2022;
- **Materion Cyllid:** Adroddiad llawn ar gael ar wefan y Cyngor. Penderfynwyd talu rhoddion i'r sefydliadau lleol yma yn dilyn ceisiadau: Mynwent Capel y Garn, Ffrindiau Cartref Tregerddan, Mynwent

Eglwys San Mihangel, Pwyllgor yr Henoed, Treftadaeth Llandre, Y Tincer, Cylch Meithrin Rhydypennau, Ysgoldy Bethlehem.

- **Parc a'r Cyrtiau Tennis:** Cadarnhawyd fyddai Awdit yr offer chwarae yn cael ei gynnal gan Rospa yn y misoedd i ddod. Penderfynwyd creu Is-Bwyllgor i gwrdd i drafod datblygiadau'r Parc yn y dyfodol.
- **Adroddiad gan y Cyng Ray Quant:** Derbyniwyd diweddariad ar y sefyllfa bresennol ledled Ceredigion;
- **Eitemau ar gyfer y cyfarfod nesaf:** Datblygiadau'r Parc yn y Dyfodol, gosod bin ysbwriel ar Lôn Glanffraed
- **Cyfarfod nesaf:** Cynhelir cyfarfod nesaf o'r Cyngor ar 28 Mehefin 2021.

NHT

Cigydd a delicatessen o safon arbennig
01970 828447 - Pendre, Bow Street, SY24 5BQ

Croeso i deuluoedd
6 teledu gyda Sky Sports
Lle i eistedd tu allan a bwyty mawr
Bwrdd 'pool' a byrddau darts
Bwyty a Bwyd wedi'i gludo ar gael am ddim

01970 828 992

Gosodiad Trydanol Ardystiedig
Sain, Gweledol & Data
CCTV
Arolygu & Phrofi

NYTHFA, PANTYCRUG, ABERYSTWYTH SY23 4EF
07581 173 684 / 01970 880593 info@willdavey.co.uk @trydanwilldavey

CONTRACTWYR
Pris Teg. Fair Price.
CONTRACTORS

City & Guilds CITB safe

Adnewyddu (tu fewn a thu allan i'r tŷ) ● Plymio a gwresogi (olew a nwy) ● Garddio a thirlunio ● Picedwr ceirios a gweithredwr i'w llogi (estyn 19 medr)

Un galwad i ddatrys y cwbl. Gwaith o ansawdd am bris teg.

Cysylltwch â Jac ar – [07933603131](tel:07933603131)
neu trwy e-bost – jacbonner@gmail.com

Prisiau yn cynwys o £20 yr awr. Amcangyfrifon am ddim trwy e-bost a whatsapp

LLAETH LLEOL ORGANIG
ar gael yn y
Cwtsh Llaeth Aberystwyth a Machynlleth

www.laethjenkinsmilk.co.uk
07813 827 712
@cwtshllaeth

**GWASANAETH
TEIPIO**

**GWAITH PRYDLON A CHYWIR
PRISIAU CYSTADLEUOL
PROSESYDD GEIRIAU
PRINTYDD LLIW**

IONA BAILEY
PEN-Y-BRYN
SWYDDFFYNNON
YSTRAD MEURIG
01974 831580

**James
Memorials**

**Am
GOFEBAU ARBENNIG
BEDDARGRAFFIADAU
ADNEWYDDU O SAFON
ARWYDDION AR DAI A
BUSNESAU**

Gofynnwch am bamffled
rhad ac am ddim

James Memorials
Vicarage Crossing,
Llandre, Bow Street
Ffôn: (01970) 820 111

**ANIFEILIAID
TEW**

**eu hangen i'w lladd
mewn lladd-dy lleol**

**Cysylltwch â
TEGWYN
LEWIS**
01970 880627

**GWASANAETH
CYFIEITHU**

Linda Griffiths

Maesmeurig
Pen-bont
Rhydybeddau
Aberystwyth
Ceredigion
SY23 3EZ

01970 828454
linda.griffiths01@btinternet.com

YTincer@googlemail.com

Cyngor Cymuned Tirymynach

Cynhaliwyd Cyfarfod Blynyddol y Cyngor ar nos Iau 27 Mai ym Maes Parcio Crefftau Pennau, yn unol â rheolau a ddaeth o'r Senedd yng Nghaerdydd. Er bod croeso i bob trethdalwr y Cyngor yn yr ardal ni ddaeth neb, na'r wasg ychwaith. Oherwydd gwaeledd y Gadeiryddes, y Gynghorwraig Meinir Lowry, cymerwyd y gadair gan y Cyngorydd Robert Pugh, ac wrth groesawu pawb dymunodd adferiad llwyr a buan i Meinir, yn ogystal â'r Cyngorydd Tom Hughes sydd yn yr ystyby ar y pryd, hefyd adferiad buan i anhwylder tad y Cyngorydd Owain Morgan, sef yr Arglwydd Elystan Morgan.

Etholwyd y Cyng. Robert Pugh yn Gadeirydd y Cyngor am 2021/2022. Etholwyd y Gynghorwraig Meinir Chambers yn Is-Gadeirydd am 2021/2022. Etholwyd yr un Cynrychiolwyr i eistedd ar amrywiol Bwyllgorau ag o'r blaen.

Derbyniwyd Adroddiad y Gadeiryddes am 2020/21. Dyma rhai o sylwadau y Gynghorwraig Meinir Lowry. Diolchodd am y fraint o fod yn gadeirydd Cyngor Tirymynach dros y ddwy flynedd ddiwethaf. Fel Cyngor Cymuned dywedodd mai "gwneuthyr y pethau bychain" i ddyfynnu Dewi Sant, yw'n swyddogaeth ni a hynny'n gallu gwneud y gwahaniaeth rhwng bro ddymunol ac annymunol i fyw ynddi. Cyfeiriodd at bethau fel gosod meinciau mewn lleoedd cyfleus, biniau sbwriel a baw cŵn, cabanau disgwyl bysiau, llwybrau cyhoeddus, cadw trefn ar docio cloddiau, torri gwair, clirio drain, cadw meysydd chwarae yn drefnus, a thrwsio neu adnewyddu offer pan fydd angen ac arwyddion ffyrdd priodol. Pethau bychain ond sy'n gwella ansawdd bywyd y trigolion. Cyfeiriodd at ailagor gorsaf Bow Street, a sefydlu canolfan bio-dechnegol yn IBERS yn rhoi cipolwg i ni ar y dyfodol.

Wrth i'r tymor ddod i ben diolchodd o galon i'w chyd-gynghorwyr am gydweithrediad a chefnogaeth ac i'r Cyngorydd Sir am glust barod i wrando a

chyngor doeth, ac i'r clerc am yr holl waith ymchwil, trefnu a llywio'r cyfan yn hwyliog a siriol. Dymunodd yn dda i'r Cyngorydd Sir fel Cadeirydd Sir Ceredigion ac i'r Clerc fel Caplan, a rhwydd hynt i'r Cyngorydd Robert Pugh ei holynydd yn y Gadair. Diolchodd yntau ar ran y Cyngor i Meinir am adroddiad cryno a chynhwysfawr.

Gan nad oedd Unrhyw Fater Arall aethpwyd ymlaen yn syth i Gyfarfod Mis Mai o dan gadeiryddiaeth y Cyngorydd Robert Pugh a groesawodd bawb a chyfeirio a dymuno gwellhad buan i'r rhai a enwyd eisoes yn y Cyfarfod Agored Blynyddol munudau ynghynt. Llongyfarchodd ein Cyngorydd Sir, y Cyngorydd Paul Hinge ar ei ddrychafiad i Gadair Cyngor Sir Ceredigion. Galwodd ar y Cyngorydd Vernon Jones i ddarllen dau englyn Cymraeg a Saesneg i ddymuno yn dda i Paul yn ei swydd bwysig.

Derbyniwyd Cofnodion Cyfarfod Ebrill fel rhai cywir. Derbyniwyd Mantolen Ariannol 20/21 sydd yn dangos sefyllfa iachus y Cyngor ar hyn o bryd.

Yn ei adroddiad misol, diolchodd y Cyngorydd Hinge am bob cefnogaeth a gafodd, Dywedodd bod nifer o'r ceisiadau cynllunio lleol yn cael eu hail ystyried gan bwyllgorau cynllunio y Sir.

Parc Hamdden Glan y Môr, dangoswyd map yn cyd-fynd ag adroddiad y Cyngorydd Hinge, yn dynodi safle maes parcio posibl. Hyn i'w drafod a chadarnhau eto.

Derbyniwyd llythyr oddi wrth dreth-dalwraig yn Cae 'r Odyn yn lleisio cwyn rhai eraill hefyd ar yr ystâd, am nad oedd caban disgwyl bysiau cyfleus yn cael ei ddarparu ar gyfer trigolion, a bod llawer yn dioddef oherwydd y tywydd heb gysgod priodol fel sydd yn rhannau eraill o'r pentref. Cyfeiriodd hefyd at y perygl o groesi y ffordd fawr gyda trafnidiaeth di-dor ar brydiau.

Penderfynwyd nodi y cwynion a hefyd eu cyflwyno i sylw yr asiantau priodol. Bydd y cyfarfod nesaf ar nos Iau 24 Mehefin.

Llandre

Dymuniadau gorau

Dymuniadau gorau i Eric a Gwenda James, Tremedd oedd yn dathlu eu Priodas Ruddem ar Fehefin 13; mae'r ddau newydd ymddeol – mwynhewch eich ymddeoliad!

Eisteddfodol

Llongyfarchiadau i Miriam Llwyd ar ddod yn ail yn y tiwtorial harddwch yn Eisteddfod-T. Hefyd daeth yn gyntaf ar ysgrifennu rhyddiaith blwyddyn 7,8 a 9.

Cydymdeimlad

Cydymdeimlwn â Martin Robson-Riley ar farwolaeth sydyn ac annisgwyl cefnder yn yr Alban yn 52 oed.

Hefyd â Beryl Hughes, Dolhuan (Pantyperan gynt), Carwen, ac Annest a'u teuluoedd ar farwolaeth Tom Hughes ar 13 Mehefin.

Dolau

Pen blwydd hapus

Pen blwydd hapus iawn i Mrs Jane Leggett, Nantlais sydd yn dathlu pen blwydd arbennig canol y mis.

Bancydarren, Capel Dewi, Capel Madog, Cefn-llwyd, Cwmerfyn, Cwmsymlog, Llwyn-prysg, Penrhynnewydd, Pen-bont Rhydybeddau, Penrhyn-coch, Salem

Gwefan Cymuned Trefeurig

trefeurig.cymru

- Newyddion diweddaraf
- Hanes a hen luniau
- Cyngor Cymuned
- Mudiadau
- Y Tincer

Gwefan Trefeurig Website Trefeurig8
whhowells@gmail.com

YTincer@googlemail.com

Goginan

Dymuniadau gorau

Dymunwn wellhad buan i Mair Evans, Idris Villa gynt, sydd wedi cael llawdriniaeth lwyddiannus ar ben uchaf y glun yn Ysbyty Bron-glais. Braf yw deall ei bod yn gwella, er yn araf.

Eglwys Goginan

Mae'r adeilad a oedd yn Eglwys yma yng Ngoginan nawr yn gant a hanner oed ac erbyn hyn yn gartref moethus heb golli cymeriad yr adeilad

Adeilad yr Eglwys fel mae heddiw.

Cyfweliad cyn-athro

Clywyd cyfweliadau radio a theledu gyda Ioan Bebb ar Fehefin 3ydd; mae Ioan yn athro ymarfer corff yn Ysgol Gyfun Ystalyfera ac wedi dysgu Ben Davies a'r chwaraewr ifanc newydd Reuben Colwill – dewis Reuben i'r garfan ysgogodd y cyfweliadau.

Beirniad prysur

Roedd yn dda gweld Caryl Lewis yn beirniadu cystadleuaeth y prif Lenor dydd Iau Eisteddfod T yn Llangrannog.

Caban menthyg llyfrau

Mae pobl o ardal Goginan wedi bod yn brysur iawn yn creu llyfrgell gymunedol sy'n addas i bob blas ac oedran. Louise Zlotnicki, Jan Armstrong, Mike Pritchard, Andy a Helen Wright fu yn gyfrifol am y rhan fwyaf o'r gwaith ac fe fu yr agoriad swyddogol ar nos Wener y pumed o Fai. Mae croeso i bawb i fynd yno i gyfnewid llyfrau.

Osian Pearce. Deri Gwynne ac Elfyn Hancocks tu allan i'r caban newydd

D J Evans
Cyfarwyddwyr
Angladdau

Busnes teuluol gyda dros
60 mlynedd o brofiad

Kairali, Penrhyn-coch SY23 3EQ

Gwasanaeth personol, urddasol
gyda chydymdeimlad
Gwasanaeth Pedair Awr ar Hugain
evansfunerals@talk21.com

Aberystwyth 01970 615328
Penrhyn-coch 01970 820249
Machynlleth 01654 700006

GWE
Cambrian
WEB

Gwefannau
Gwych o Gymru

Creu Gwefannau
Marchnata Digidol
Pecynnau Gofal Gwefan
a llawer mwy!
Gwasanaeth Gymraeg

Cysylltwch Heddiw
info@cambrianweb.com
01970 623 906

Erthygl ar gyfer Biosffer Dyfi

Ydych chi erioed wedi pendroni ynghylch beth yn union yw Biosffer dyfi? Neu wedi clywed am y Biosffer o gwbl? Nid y chi fyddai'r unig un i ateb "na" i'r naill na'r llall o'r cwestiynau hyn.

Dynodwyd Dyfi'n Fiosffer, yn wreiddiol, ym 2009. Mae Biosffer yn ddynodiad rhyngwladol a reolir gan UNESCO, Corff Addysgiadol, Gwyddonol, a Diwylliannol y Cenhedloedd Unedig. Bydd y mwyafrif ohonoch wedi clywed am ddynodiadau UNESCO eraill fel Safleoedd Treftadaeth y Byd, sy'n cynnwys safleoedd fel Cestyll y Brenin Edward yng ngogledd Cymru, Dyfrbont Pontcysyllte a Gwaith Haearn Blaenafon, ac efallai am Geobarciau, sy'n cynnwys GeoMôn: ond nid yw llawer o bobl wedi clywed am Fiosffer.

Mae'r gair Biosffer yn dod â phob math o syniadau i'r meddwl. Ydi o'n gromen fawr fel Biomau Prosiect Eden? Er y gall fod yna beth tebygrwydd rhwng ethos Prosiect Eden a diben Biosfferau, mae'r olaf yn llawer

ehangach ac yn gweithio gyda'r dirwedd a'r amgylchedd. Yn syml, mae Biosfferau'n lleoedd ar gyfer hyrwyddo cadwraeth bioamrywiaeth a defnydd cynaliadwy o adnoddau er budd pobl leol a'r boblogaeth ehangach. Mae'n yn fannau dysgu a phrofi ac arwain y ffordd wrth ddatblygu ffyrdd newydd o fyw a rheoli ein hamgylchedd.

Biosffer Dyfi yw'r unig un yng Nghymru. Cydnabyddia bwysigrwydd ardal dyfi, a'r hyn y gallwn ei wneud i helpu canfod atebion sy'n caniatáu inni oll fyw mewn modd mwy cynaliadwy. Er mwyn i'r Biosffer gyflawni cymaint ag y bo modd, mae'n bwysig fod pobl yn deall ei ddiben ac yn ymuno yn y gwaith a wnawn. Gallwch ganfod rhagor am yr hyn a wnawn trwy ymweld â'n gwefan www.biosfferdyfi.cymru.

Rydym yn ystyried dyfodol y biosffer ar hyn

o bryd, a sut orau y gallwn gyflawni dibenion y dynodiad. Hoffem glywed gennych, i'n helpu i'n llywio ni wrth ein gwaith, a sicrhau ein bod ni'n cyflawni'r blaenoriaethau sydd bwysicaf gennych chi, y preswylwyr lleol. Yn ystod y flwyddyn ddiwethaf mae pawb wedi dod yn fwy ymwybodol fyth o bwysigrwydd ein hamgylchoedd lleol, a'r gwahaniaeth y gallant ei wneud i ni fel unigolion; ac wrth inni ddechrau ymadfer wedi'r argyfwng Covid, mae angen inni ailystyried yr hyn y gallwn ei wneud i sicrhau eu bod o gymorth inni esgor ar gymdeithas werddach a thecach yn y tymor hir.

Edrychwch ar ein harolwg ar-lein www.surveymonkey.co.uk/r/dyfi, os gwelwch yn dda, i roi gwybod inni ein meddwl, a'n helpu i adeiladu Biosffer a fydd yn rhoi Dyfi ym mlaen datblygu cynaliadwy ac adferiad gwyrdd.

Swyddog Gweinyddol Ariannol (rhan amser)

£21,622 y flwyddyn (30 awr yr wythnos)
£25,000 y flwyddyn, pro rata

I sicrhau rheolaeth ariannol gadarn ar y prosiect Tyfu Dyfi a ragwelir, ac ar ecodyfi yn ei gyfanrwydd.

Rydym yn chwilio am rywun sydd â gwybodaeth gadarn am weithdrefnau ariannol a chyfrifyddu ac sydd â sgiliau trefnu rhagorol.

Mae hon yn swydd gyfrifol a fydd yn darparu profiad amhrisiadwy o reoli sefydliad 'trydydd sector'.

Gwybodaeth a ffurflenni www.ecodyfi.cymru neu andy@ecodyfi.cymru | Y Plas, Machynlleth, SY20 8ER | 01654 702630 | Dyddiad cau: 10:00, dydd Llun 5ed o Orffennaf 2021

Biosffer Dyfi Biosphere
gwerth y byd - world class by nature

Swyddog Teithio Iach (prosiect Trywydd Iach) (rhan amser)

£11,800 y flwyddyn (18.5 awr yr wythnos)
£23,600 y flwyddyn, pro rata

Ydych chi'n cerdded neu feicio? Awyddus i helpu pobl teithio heb ddibynnu cymaint ar geir?

Amcan y swydd ydy cynyddu cyfranogiad y gymuned i ddatblygu opsiynau teithio diogel a charbon isel yn ardal Biosffer Dyfi.

Mae sgiliau cyfathrebu a threfnu dwyieithog, yn foddol mentro, a gwybodaeth leol eu hangen.

Trefnwyr Angladdau C T Evans

Gwasanaeth Angladdol Teuluol
Cyflawn, wedi
ei arwain yn bersonol gydag
urddas. Capel Gorffwys Preifat,
Gwasanaeth
Dydd a Nos.
01970 820013
gywyn@ct-evans.co.uk

Brongenau,
Llandre,
Aberystwyth
SY24 5BS

inc

Amrywiaeth eang o lyfrau, cardiau,
cerddoriaeth ac anrhegion Cymraeg.

**CROESAWIR ARCHEBION GAN
UNIGOLION AC YSGOLION**

13 Stryd y Bont, Aberystwyth
01970 626 200

RHYD-Y-PENNAU

**COGINIO CARTREF
CHWARAEON BYW . COFFI**
01970 867 888

Ysgol Rhydypennau

Ymweliad addysgol

Er mwyn canfod mwy o wybodaeth am elfen o'u gwaith y tymor hwn, roedd plant blwyddyn 6 yn awyddus i drefnu ymweliad â'r Llyfrgell Genedlaethol. Wrth gwrs, dan amgylchiadau Covid, nid oedd hyn yn bosib; ond diolch i Rhodri Morgan o'r Llyfrgell am achub y dydd wrth iddo fynd ati i drefnu ymweliad rhithiol i'r plant. A thrwy wyrth technoleg, mwynhaodd y plant dri chwarter awr yng nghwmni Rhodri wrth iddo eu tywys ar daith i fannau pwysig y Llyfrgell i'w hatgoffa o'r adeilad. Yna, aeth Rhodri ymlaen i hoelio'i sylw at brif fwriad yr ymweliad sef dysgu'n ehangach am Y Diwydiant glo yn Nghymru. Braf oedd medru mwynhau amryw o adnoddau eang y llyfrgell er mwyn canfod gwybodaeth am y cyfnod yn weledol; o ddarluniau a chlipiau fideo i gofnodion cyfarfodydd perchnogion y glofeydd. Diolch yn fawr i Rhodri am ei gyflwyniad arbennig, gan obeithio y gallwn ddychwelyd maes o law i ymweld â'r Llyfrgell cyn hir.

Cefnogaeth

Er mwyn dymuno pob lwc i dîm pêl-droed Cymru cyn cychwyn yr Ewros; trefnwyd i holl blant yr ysgol ymgynnull ar gae yr ysgol er mwyn trosglwyddo neges o gefnogaeth i'r chwaraewyr cyn y gic gyntaf. Roedd hi'n dipyn o olygfa gweld a chlywed dros ddau gant o blant yn bloeddio eu cefnogaeth mor frwdfrydig. Pob lwc yn wir!

Gorchest

Llongyfarchiadau mawr i Enid Evans blwyddyn 6 am ei gorchest yn yr Eisteddfod T yn ddiweddar. Bu Enid yn paratoi ac yn ymarfer yn ddiwyd am wythnosau gyda dwy ffrind o'r ardal er mwyn plesio beirniaid cystadleuaeth Lip Sync i gân pop. Dewis y tair ffrind oedd y gân 'Paid a gwrando arnyn nhw' gan Eden. Mae'n amlwg fod yr holl ymarfer wedi

talw ar ei ganfed gan fod Enid a'i chriw wedi llwyddo i ddod yn drydydd. Ardderchog! Gwelir ei llun ar dudalen 9.

Staffio

Llongyfarchiadau mawr i Mrs Susan Herron ar gael ei apwyntio fel athrawes y Dosbarth Meithrin. Croeso Mrs Herron.

Mabolgampau

Yr ydym yn gobeithio cynnal ein mabolgampau eleni ar y 30ain o Fehefin. Diwrnod tipyn yn wahanol i fabolgampau'r gorffennol fydd yr achlysur eleni ac od iawn fydd cynnal mabolgampau heb ein cynulleidfdd arferol o rieni a ffrindiau'r

ysgol; ond rydym yn awyddus i'r plant gael y cyfle i brofi un o

uchelbwytiau'r flwyddyn mewn rhyw ffordd neu gilydd.

Ysgol Craig yr Wylfa

Dysgu Dawnus

Un ychwanegiad cyffrous dros yr wythnosau diwethaf yw cyflwyno'r prosiect Dysgu Dawnus lle mae'r disgyblion eu hunain yn dewis pwnc ymchwil sydd o ddiddordeb iddynt. Maent wedi cael rhwydd hynt i drefnu'r dysgu eu hunain, gyda rhai wedi dewis gweithio gyda phartner, eraill mewn grŵp bach ac eraill yn annibynnol. Mae dau grŵp eisoes wedi cyflwyno eu gwaith ar ffurf 'gwrs' i weddill y dosbarth, un grŵp wedi cyflwyno gwybodaeth am dduwiau Groegaidd yn Saesneg ac wedi gosod tasg i'r dosbarth greu duw eu hunain a grŵp arall wedi cyflwyno ffeithiau am Batagonia. Mae hyn wedi bod yn arbrawf lwyddiannus ac mae'r disgyblion sydd eisoes wedi cyflwyno eu gwrsi yn siarad yn fyrlymus am y profiad.

Cyfarwyddiadau

Er mwyn magu annibyniaeth yn y plant, mae'r athrawon wedi bod yn cyflwyno tasgau lle bod angen dilyn cyfarwyddiadau manwl er mwyn creu rhywbeth arbennig. Un weithgaredd llwyddiannus oedd creu bwydwr adar. Ni fuodd yr hadau yno'n hir cyn i'r adar eu bwyta!

Carnifal y Borth

Mae'r ysgol yn falch iawn o'n cysylltiadau gyda'r gymuned leol. Un o'r digwyddiadau pwysicaf yng nghalendr y flwyddyn yw'r carnifal. Rydym yn ddyledus i'r carnifal am bob cymorth ariannol i brynu adnoddau dros y blynyddoedd diwethaf ac rydym yn falch o fod yn cael cynnig i greu clawr y rhaglen yn flynyddol. Pob hwyl i chi gyd.

Project Linus

Roedd hi'n hyfryd i gael adnoddau gwahanol i'r ysgol yn ystod y mis. Mae Jenny yn un o wirfoddolwyr lleol Prosiect Linus ac maent yn darparu offer ac adnoddau i roi ymdeimlad o ddiogelwch a chysur i blant

a phobl ifanc sy'n sâl neu sy'n teimlo'n ansicr. Mae'n amlwg fod y bobl sy'n gysylltiedig gyda'r elusen yma wedi bod yn gweithio'n galed dros y cyfnod clo yn gwau blancedi cysur ac esgidiau gwlân arbennig. Diolch yn fawr am feddwl amdanom yma yn yr ysgol.

Cystadleuaeth y Post Brenhinol

Un o'r gweithgareddau wnaeth y plant fwynhau yn ystod mis Mai oedd bod yn rhan o gystadleuaeth gan y Post Brenhinol. Nod y gystadleuaeth oedd creu stamp newydd er mwyn hybu gwaith y Gwasanaeth Iechyd Cenedlaethol a dweud diolch i'r holl weithwyr am eu gwaith dros y flwyddyn ddiwethaf. Pob hwyl i bawb wnaeth gystadlu.

Hwyl Mis Mai

Yn ystod y flwyddyn ddiwethaf, rydym wedi bod yn rhoi sylw cyson i drafod emosiynau mewn gwrsi sy'n canolbwyntio ar iechyd meddwl y plant. Rhaid talu teyrnged mawr iddynt am lwyddo i addasu i'r holl gyfyngiadau cymdeithasol mor ddiffwdan ac am ymdopi mor arbennig i'r holl newidiadau cyson. Ar ddiwedd hanner tymor prysur, cafodd plant y ddau gyfnod allweddol gyfle i gael ychydig o hwyl. Penllanw gweithgareddau'r cyfnod sylfaen oedd cynnal parti môr-ladron. Trefnwyd llawer o gemau hwyliog yn ystod y dydd ac roedd y plant wrth eu boddau gyda'r bwyd ar ddiwedd y dydd. Roedd Llong Capten Jac yn falch o gyrraedd y lan ar ddiwedd y dydd a chael hoe haeddiannol dros hanner tymor.

Cafodd plant Cyfnod Allweddol 2 gyfle i drefnu gweithgareddau amser aur, ac mae wynebâu'r plant yn dangos iddynt fod yn ddyfeisgar iawn wrth iddynt drefnu rhai gweithgareddau anghyffredin a ddiddorol.

Ysgol Pen-llwyn

Taith gerdded i groesawu trên bach y Rheidol:

Mi fuodd y Cyfnod Sylfaen am wâc i weld trên bach y Rheidol. Braf oedd gweld mwynhad y plant yn dysgu am y trên ac am hanes y ffyrdd o deithio.

Ffarwelio gyda Miss Jones:

Hoffem ddiolch a ffarwelio i Miss Lowri Jones wrth iddi adael â ni wedi cwblhau ei chwrw ymarfer dysgu. Mae Miss Jones wedi cynnig profiadau gwerthfawr dros ben i'r plant ac mi fydd hi yn golled fawr i'r Ysgol. Dymuniadau da i Miss Lowri Jones yn ei swydd newydd lawr yng Nghaerffili.

Llongyfarchiadau i dîm Bookslam:

Gwych yw dathlu llwyddiant Ysgol Pen-llwyn yng nghystadlaeth darllen Bookslam.. Daeth criw merched Blwyddyn 6 Ysgol Pen-llwyn yn gyntaf yn y gystadlaeth. Da iawn blant.

GYDA’N GILYDD

Her Cerdded Hanner Tymor

Diolch byth mae defnyddio fy nwylo ydwyf i ysgrifennu hwn ac nid fy nhraed! Mae fy nhraed o hyd wedi chwyddo wedi cwblhau'r her cerdded hanner tymor!! Dwi'n falch iawn o ymdrech staff, plant a'r gymuned wrth gymryd rhan yn yr her.

Bwriad yr her oedd codi arian tuag at Ambiwylans Awyr Cymru. Her y plant oedd hi i gerdded 16 milltir dros gyfnod yr hanner tymor. Her yr athrawon oedd cerdded 16, 35 neu 50 milltir mewn un diwrnod. Her enfawr ond fe lwyddom ni fel staff a phlant i gyflawni'r her ac

yn fwy pwysig na dim, codi arian tuag at elusen arbennig - Ambiwylans Awyr Cymru. Ar hyn o'r bryd, mae'r cyfanswm a godwyd yn £2645. Hoffem ddiolch i'r gymuned leol am eich cefnogaeth o'r her. Fel staff, byddwn yn cofio hyn am weddill ein hoes ac roedd derbyn croeso nôl mewn i Benrhyn-coch gan blant, rhieni a'r gymuned leol wedi cwblhau'r her yn atgyfnerthu'r berthynas ffantastig sydd gyda ni fel Ysgol gyda'r gymuned. Diolch yn fawr!

Newyddion da i Ms Catryn Lawrence:

Fel cymuned Ysgol, dwi'n siŵr

hoffech chi wybod bod Ms Catryn Lawrence, pennaeth y ddwy Ysgol wedi rhoi genedigaeth i'w babi dros wyliau'r Sulgwyn. Newyddion ffantastig ac rydym yn falch iawn o glywed bod y babi adref yn saff. Llongyfarchiadau mawr a dymuniadau da i Catryn, Gwil a Roni. Croeso mawr iawn i'r byd Greta Elizabeth Morgan.

Cydraddoldeb i ferched – Neges Heddwch ac Ewyllys Da

Braf oedd trafod neges Heddwch ac Ewyllys da yr Urdd eleni - sef Cydraddoldeb i ferched gyda'r plant. Mi fuodd pob dosbarth yn trafod merched

dylanwadol a'r rôl maent wedi cael yn ein bywydau. Roedd y plant yn trafod y neges gydag aeddfedrwydd a pharch. Da iawn blant.

Cyfnod Sylfaen –

Mae'r cydweithio effeithiol rhwng y ddwy Ysgol yn parhau. Braf oedd cael parti diwedd tymor ffantastig a drefnwyd gan y plant - Parti'r jyngl!! Roedd y plant wedi gwisgo mwgwd o'u hoff anifail jyngl ac wedi coginio gwledd o fwydydd gwahanol i fwynhau yn y parti. Diolch i'r staff am y cyfleoedd da ac i'r plant am rannu'r syniadau a'r holl waith trefnu.

Ysgol Penrhyn-coch

Cyfnod Sylfaen Parti'r Jyngl

Bu'r plant yn brysur tu hwnt y wythnos cyn yr hanner tymor yn paratoi addurniadau, bwyd a gemau i'w chwarae yn ystod y parti. Cafwyd parti llawn hwyl a sbri ac roedd gwisgoedd y plant yn wych! Cafodd criw y derbyn fodd I fyw wrth chwarae 'Hungry Hippos' ar lawr y Neuadd-dyna beth oedd hwyl!

Cafodd y ddau dosbarth sesiwn diogelwch tân ar Teams -dysgon nhw am ddiogelwch yn y cartref

Diwrnod Ewyllys Da yr Urdd

Bu plant yn brysur yn dysgu am hanes y darlunydd enwog Laura Ashley. Llwyddodd y plant greu ffeil o ffeithiau arbennig amdani. Bu plant Blwyddyn 2 yn brysur yn defnyddio'r rhaglen Adobe Spark i greu fideo am Laura Ashley er mwyn eu rhannu gyda Ysgol Pen y Pil yng Nghaerdydd. Braf oedd cynnal sesiwn rhithiol gyda Ysgol Pen y Pil. Cyfle gwyh i blant Blwyddyn 2 rannu eu fideo ac fe ddysgodd ein dosbarth ni lawer am Betty Campbell gan eu bod nhw wedi bod yn brysur yn paratoi fideo amdani hi. Sesiwn werthfawr iawn.

Safodd yr ysgol mewn undod ar y 18fed o Fai i ledw Neges Heddwch ac Ewyllys Da yr Urdd

Mi fuodd y plant yn brysur yn trafod gydag Ysgol Pen Y Pil (Caerdydd) am fywyd Betty Campbell fel rhan o'n gwaith yn edrych ar gydraddoldeb i ferched.

Cyfnod Allweddol Dau –

Braf oedd gweld y plant yn mwynhau ei thema Pencampwyr. Llwyddiant mawr oedd creu crysau T ar gyfer cystadleuaeth 'Tour De Cymru'. Mi fuodd y plant yn brysur yn cynllunio a dylunio ei chrysau T ac roedd e'n grêt gweld y wên ar wyneb y plant wrth gwblhau'r crysau.

2021 sef Cydraddoldeb i Ferched. Diolch I flwyddyn 3 a 4 am ysgrifennu neges eu hunain i'r diwrnod.

Cafodd CA2 modd I fyw hefyd wrth I ni gael sgwrs dros Teams â chyn athrawes oedd yn arfer dysgu yn Ysgol Betty Campbell (Ysgol Mount Stuart) sef Helen Morgan Rees - modryb I Miss Jones Bl 1 a 2 sydd nawr yn Gyfarwyddwr Addysg i Abertawe. Rhannodd ei phrofiadau ac atgofion o ddysgu o dan arweiniad Betty Campbell Roedd gwrando ar ei straeon hi yn anghygoel a does dim rhyfedd ei bod hi'n enwog fel prif athrawes gyntaf croenddu yng Nghymru.

Cwis Llyfrau Ceredigion

Cafwyd llwyddiant arbennig yn y gystadleuaeth yma eleni eto wrth i griw o fechgyn bl 3 a 4 gipio'r wobwr gyntaf - Caio, Elis, Gruff a Twm. Roedden nhw'n trafod y llyfr stori Awen Schiavone *Pedro y pengwin prysur (Gomer@Lolfa)*. Cafon nhw feirniadaeth wych wrth i'r beirniaid ganmol eu gallu i drafod y testun yn drylwyr yn ogystal â mynegi barn

yn dda. Byddant yn cynrychioli Ceredigion yn y rownd nesaf ar ddechrau Gorffennaf! Pob lwc i'r criw!

Cafodd criw blwyddyn 5 a 6 hwyl arni hefyd -trafodwn nhw y llyfr Judi Curtin *Dro ar ôl tro* (Carreg Gwalch) cafon nhw feirniadaeth hyfryd am y ffordd roedd y pedwar yn trafod yn drefnus ac yn gall. Da iawn i'r pedwar sef - Abigail, Elis, Gwen ac Osian - daliwch ati i ddarllen!

Da iawn i Osian ac Elis am fod yn rhan o gyngerdd rhithiol Gwasanaeth Cerdd Ceredigion a The West End of Wales.

Diolch

Diolch i Rhodri a Steffan o Fenter Iaith Cered am drefnu Cwis Dim Clem rhithiol. Gwnaeth y tîm o bedwar, sef Cari, Gwen, Osian a Shayleigh gynrychioli'r ysgol yn ranbarthol yn dda iawn. Pob clod iddynt am eu hymdrechion arbennig.

Digwyddiadau hanner tymor

Dathlwyd Eisteddfod Ddwl y Dosbarth ar 26ain o Fai. Bu'r plant yn dangos eu doniau

mewn grwpiau a choronwyd Gwen o flwyddyn 6 a Lleucu o flwyddyn 5 Caio o flwyddyn 4 ac Elis o flwyddyn 3 am eu cerddi buddugol. Diolch i Mr. Ceris Gruffudd am fod mor barod i roi o'i amser i feirniadu.

Llongyfarchiadau mawr i Lleucu, Gwen ac Enid am ddod yn drydydd yn y gystadleuaeth Lip Sync yn Eisteddfod T yn ystod yr hanner tymor. Gweler t.9

Diolch i Athrawon Cefnogi'r Gymraeg am drefnu cyfweiliad rhithiol gyda'r awdur Meilyr Siôn, ar Fehefin y 7fed, er mwyn trafod a darllen pwt o'i lyfr *Cwm y Wrach* (Atebol) a astudiwyd yn ystod Cyfnod Clo 2. Fe wnaeth pawb fwynhau mas draw.

Hoffwn fel Ysgol ddymuno pob lwc i Miss Rhian Cory sydd erbyn hyn yn hunanynysu o'r Ysgol cyn iddi groesawu ei babi cyntaf i'r byd. Byddwn yn gweld dy eisiau ond mwynha pob munud o'r amser I ffwrdd. Hoffwn groesawu Miss Rhian England i'r Ysgol sydd yn mynd I fod yn dysgu ganddon ni dros gyfnodau mamolaeth Miss Cory a Miss Jones.

Croeso hefyd i ddisgybl newydd - sef Ffion Harding. Mae Ffion wedi ymgartrefu yn nosbarth bl 1 a 2 Miss Jones.

Tasg y Tincer

Diolch i'r criw fuodd wrthi'n lliwio llun Twm Siôn Cati y mis diwethaf. Cofwch ddarllen mwy o'i hanes! Dyma pwy fu'n lliwio: Iestyn, Carian a Tirion, Y Borth; Noah Fox, Penrhyn-coch; Gruffudd Iwan, Caernarfon; Lois a Math Roberts, Bont-goch.

Dy enw di, Noah, ddaeth allan o het yr Urdd y tro hwn – llongyfarchiadau mawr i ti, a diolch i bawb wnaeth gystadlu!

Mae wedi bod yn fis prysur ers Y Tincer diwethaf – daeth Neges Heddwch ac Ewyllys Da yr Urdd ar 18 Mai, gyda phobl ifanc Cymru yn anfon neges o heddwch i bobl ifanc ledled y byd. Mae hyn wedi bod yn digwydd ers 1922! Fuoch chi'n dilyn Eisteddfod T yr Urdd? Hon oedd gŵyl rithiol fwya'r Urdd, a da iawn bawb wnaeth gefnogi a dilyn y digwyddiadau i gyd. Ac mae wedi bod yn wyliau hanner tymor hefyd, wrth gwrs. Gobeithio i chi gael amser cyffrous a hoe go iawn o'r gwersi ysgol!

A sôn am gyffro, mae'n gyfnod Pencampwriaeth Euro 2020. Fyddwch chi'n rhan o'r Wal Goch – yn dilyn y gemau ac yn cefnogi Cymru? Cofiwch wylïo'r gemau yn eich crysau coch, a chael clamp o faner y Ddraig Goch o flaen y tŷ! Ydech chi wedi bod yn gwrandao ar Yws Gwynedd yn canu 'Ni Fydd y Wal'? Mae'r gêm derfynol ar 11 Gorffennaf ... Amdani, Cymru!!

Enw

Cyfeiriad

Ysgol

Rhif ffôn

Oed

Beth am liwio llun y plentyn yn chwarae pêl-droed? Falle bydd yn chwarae i Gymru rhyw ddydd! Pa liw fydd y crys, tybed? Anfonwch eich gwaith at y cyfeiriad arferol, Tasg y Tincer, 3 Brynmeillion, Bow Street, Ceredigion SY24 5BP erbyn Medi 1af. Pob hwyl i chi i gyd dros wyliau'r haf!

ISSN 0963-925X

9 770963 925009 >

Rhif 440 | Mehefin 2021